

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

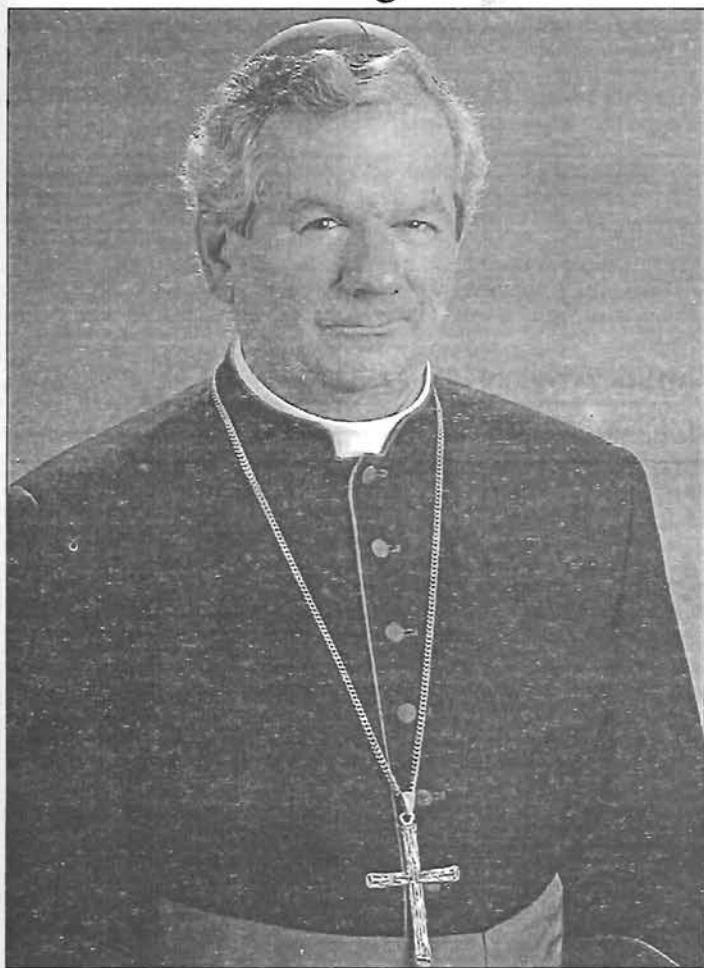
Ara: 130 Ft

XIII. évfolyam 7. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2006. július

Új püspökünk: Dr. Kiss-Rigó László

Özsentsége, XVI: Benedek pápa elfogadta Gyulay Endrének az Egyházi jogi Törvénykönyv 401. kánon 1. §. szerint benyújtott lemondását a Szeged-Csanádi Egyházmegye lelkipásztori kormányzása alól, és szeged-csanádi megyéspüspöké nevezte ki Dr. Kiss-Rigó László esztergom-budapesti segédpüspököt.

Kiss-Rigó László 1955. április 6-án született Budapesten. Gyermekkorát Indiában töltötte, ahol édesapja mérnökként dolgozott, és általános iskolai tanulmányait a helybeli szalézi iskolában végezte. A Körösi Csoma Sándor Gimnáziumban tanult, majd kétévi katonai szolgálat után felvételét kérte szemináriumba: 1976-tól két évig az esztergomi Hittudományi Főiskola, majd a budapesti Központi Szeminárium növendéke. 1981. június 14-én szentelték pappá Esztergomban. 1982-ben teológiai doktorátust szerzett a „Pázmány Péter Hittudományi Akadémián” Budapesten. 1985-ben egyházi licenciátust szerzett a Pápai Lateráni Egyetemen, Rómában és ezzel párhuzamosan vendéghallgatóként újszövetségi tanulmányokat végzett a Pápai Biblius Intézetben. 1985-től két éven át az esztergomi Szent Anna templom plébánosa. 1986-tól az esztergomi nagyszeminárium tanára, de mellette a Pázmány Péter Katolikus Egyetem bölcsészkarán is tanít. 2004. január 24-én nevezte ki a Pápa az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspökévé. Egy hónappal később, február 21-én szentelték püspökké. Ugyanakkor területi püspök-helynöki kinevezést kapott.

Befejezte a 11. tanévet a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola

Ünnepélyes tanévzárással fejeződött be a 11. tanév.

Érzékeny búcsút vett az általános iskolától 22 nyolcadikos tanuló. Valamennyit felvették a választott iskolába.

Bizony ez az év is sok mindent hozott diákjaink számára. A legfontosabb, hogy 22 elsős gyerek megtanult írni, olvasni, számolni. A többi osztályokban sem volt osztályisméltésre bukás. Tanulóinknak alapvető feladata a tanulás. Az általános iskola alapot ad, amire bátran lehet „építkezni”. Tanulóinknak az olvasást eszközként kell használni, hiszen az olvasás segítségével tanulják a többi tantárgyat. A felsőtagozatosnak már nem szabad a szorzótáblán gondolkodni. Ezt tudni kell!

A mi iskolánk jelszava: TÖLED TÖBB TELIK.

Kértem a tanulókat, hogy a nyár folyamán is olvassanak. Ne csak a TV előtt üljenek. Egy szépirodalmi mű nagyobb élményt nyújt, mint egy „vércsöpögős” TV-film.

Ebben a tanévben sokat tettünk hagyományaink ápolásában. Sőt igyekeztünk bővíteni is. Gondolom szívesen emlékeznek, hogy csak a legutóbbit említsem a Vidám napot. Volt főzés, jégkrém-parti, még tojásdobálás is. A tanév közben osztottunk Kinder szeleteket, Kinder tojásokat. Farsangkor

fánkot, karácsonykor szaloncukrot. S emellett nagyon sok lehetőséget kínáltunk a szabadidő hasznos eltöltésére.

Most az iskola bővítésével még több helyet tudunk biztosítani a kiscsoportos foglalkozásokra. A művészeti terem felszerelésével igazi zenei élményt adunk tanulóinknak.

Köszönöm a kedves Szülőknek, tanulóknak, hogy ezt az iskolát választották, és kérem, hogy ne hagyják magukat elcsábítani.

Mindenkinek jó pihenést, kellemes nyarat kívánok! Fürödjétek sokat, de vigyázzatok, mert a víz barát és ellenség is tud lenni!

Mit keresel?

A jóságot keresed?
ISTEN a jóság.
A gazdagságot keresed?
ISTEN a gazdagság.
Az igazságot keresed?
ISTEN az igazság.
A biztonságot keresed?
ISTEN a biztonság.
A boldogságot keresed?
ISTEN a boldogság.
A szeretetet keresed?
ISTEN a szeretet.

*Kiss Pál igazgató
Szent Gellért
Katolikus Általános Iskola*

Önnnek joga van tudni...

Hogy miről tárgyalalt Gyomaendrőd Város Képviselő- testülete Városfenntartó és Környezetvédelmi Bizottsága június 20-án

A bizottság megtárgyalta és a 29-i testületi ülés elé terjeszti a helyi autóbussz közlekedés végzésére vonatkozó szerződés-tervezetet. Mint ismeretes, a korábbi koncessziós szerződést felbontották, helyette a Domusbusz Közlekedési Kft-vel (Budapest) kötendő szerződésről van már szó, amelynek értelmében a város havonta átad összesen: 1.314.850 forintot, amelynek fele állami normatívából másik fele a város saját forrásából származik, amely összeggel a Kft-nek el kell számolnia a közszolgálati szerződés értelmében. A szerződés határozott idejű, 2007. április 1-ig szól.

A busszal utazók figyelmébe ajánlom: Őszi-Tavaszi, Téli, Nyári és Hétvégi menetrendek lesznek. A járatok sajnos ritkultak, de figyelembe vették a távolsági busz közlekedési lehetőségeket is, azokat is kérem, figyeljék utazásaik során.

Autóbusszjegy árváltozás július 1-től:

Egy útra szóló vonaljegy: 95 Ft; teljes árú havi bérlet: 2500 Ft, kedvezményes havi bérlet: 400Ft. (703 forintba került!)

Lakossági és képviselői kérelmek, illetve a közterület-felügyelő jelentései alapján összeállításra került egy lista, mely a járdák jelenlegi állapotának megfelelően javasolja a helyreállítást. Ebben az évben a költségvetésben 10 millió forint került elkülönítésre járdajávitásra. A Gyomaendródi önkormányzat által az aszfaltozás esetén 4.778 Ft/négyzetméter, járdabontás és új járdapavement esetén 9.733 Ft/négyzetméter a költség. Az ajánlat alapján a 10 millió forintból vagy 2.093 négyzetméter járda aszfaltozást, vagy 1.027 négyzetméter új betonjárdat lehetne építeni.

A magán ingatlanok bejárói előtt megsérült járdák helyreállítására az érintett ingatlan tulajdonosok lesznek felszólítva, illetve kötelezve.

A hirdető-berendezések és hirdetések elhelyezésének eddigi rendjét is felülvizsgálták, mert egyes területeken elfogadhatatlan állapot alakult ki. A közterületek és azok tartozékai, a növényzet megóvásában mindenki kötelessége hathatósan közreműködni. Utcai fákat, növényeket rongálni, fák törzseit hirdetésre használni Tilos! Közterület-használati engedélyt kell beszerezni, ha 10 cm-en túl benyúló üzemhalmok, kirakatszekrény, védőtető, ernyőszerkezet, cég és címtábla kerül elhelyezésre, hirdető-berendezés és reklámhordozó elhelyezéséhez. A közterületi villanyoszlopok az EON Titász Zrt tulajdonát képezik, az azokon megjelenő reklámok,

hirdetmények elhelyezését a Reklám Vill. Kft koordinálja, tehát nem önkormányzati hatáskör. Hirdetményeket térítésmentesen az alább felsorolt közterületi hirdetőablakon lehet elhelyezni: Hősök útján, a Református templom előtti hirdető; Hősök útja Sikér Kft üzlete előtti hirdető; Kossuth L. 13. előtti hirdető; Vasútállomás előtti parkban lévő hirdető; Vasútállomás mellett, a buszmegállónál lévő hirdető; Fő út Napsugár söröző buszmegálló melletti hirdető; Fő úton Sikér Kft üzlete melletti hirdető; Blaha Lujza úton a városrétkepváros melletti hirdető (Dávid -ker bolt); Blaha Lujza utca, Déryné Községi Ház előtti hirdető; Selyem-Blaha út sarok (vegyes bolt) előtti közterületi hirdető;

Öregszőlőben a Kondorosi úton a Szent Imre Idősek Otthona előtti buszmegállónál lévő hirdető; és a Polyákhalmi utcán a Tulipános Óvod előtti hirdető.

A rendelet szerint szabálysértést követ el, és 30 ezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható, aki: olyan reklámhordozót reklámgrafikát, hirdetményt helyez el közterületen, ami a jóízű, közszeméremet, mások emberi méltóságához fűződő jogot sért, akadályozza a szomszédos ingatlanok rendeltetészerű használatát, a közterületi fenntartási munkákat. Ugyancsak tilos közterületi útra, középületek falára, köztéri fákra, köztéri tárgyakra hirdetményt elhelyezni.

Gyomaendrőd – Hunya – Csárdaszállás – együtt, közösen Térségi Családsegítő és Gyermekegészségügyi Szolgálat, Szociális Információs Szolgálat, Nevelési Tanácsadó, Logopédiai Közoktatási - Intézményi társulást hoz létre, a társulás székhelye: Gyomaendrőd Szabadság tér 1, a társulás jogi személy, határozatlan időre szól.

Békéscsaba Megyei Jogú Város a Gyomaendrőd Kiss L. üdülőtelep 61. sz. alatti ingatlanon lévő üdülőháza benyújtotta tulajdon igényét, amit a Gyomaendrőd Önkormányzat - bizottság elnökei jogosnak ítélték (téves bejegyzés miatt) és javasolták az ingatlan tulajdonba adását Békéscsaba Megyei Jogú Város részére jelképes bruttó 100 Ft áron.

Tájékoztató a kóbor kutyák befogásáról, mint ismeretes a januári ülésen megszületett a döntés a kóbor ebek befogásáról, tartásáról, őrzéséről, és ártalmatlanná tételéről. Azóta a témával kapcsolatos költségek és a szükséges eszközök beszerzése is megtörtént. A tartási költség kb. darabonként és naponként 1000 forint, a befogás költsége 2500 forint, a beszerzett eszközök értéke 686 ezer forint, a vértelen kiirtás 2.500 forint. Május 1-től napjainkig 19 kutyát fogtak be, melyek fényképe a város honlapján látható.

Császárné Gyuricza Éva
képviselő

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS

A Gyomaendrőd Önkéntes Tűzoltó Egyesület 2005. évi munkájáról

Május 29-én az Önkéntes Tűzoltó Egyesület tartotta meg közgyűlését. Az elnöki beszámoló, az Ellenőrző Bizottság beszámolója, a Közhasznúsági Jelentés elfogadása után a város jegyzője részletesen ismertette a Képviselő-testület határozatát, mely szerint a Tűzoltó-Köztisztviselői Megalakításának érnek a feltételei. Az Egyesület tagjai egyhangú szavazással hozzájárultak a köztestület létrehozásához, aminek részletes feltételi kidolgozásra kerülnek.

I. SZÁMVITELI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓ ADATOK EZER Ft-ban

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
NYITÓ PÉNZKÉSZLET	185	944	1.533	307	128	175	213
BEVÉTELEK:							
1. Önkormányzati támogatás	1.638	874	1.100	300	1.000	900	1.000
2. Pályázat útján nyert pénzeszköz	700	750	700	100	240	300	800
3. Szponzorai támogatás	643	553	346	661	1.124	390	1
4. Munkaügyi Központ tám.	408	820	225	324	377	195	-
5. Belvív elhárítási munkák	496	-	-	-	-	-	-
6. Egyéb bev. (Apeh 1%, stb)	-	997	50	186	32	73	60
7. Eszköz kiadás	-	-	-	-	-	-	292
BEVÉTELEK ÖSSZESEN:	3.885	3.994	2.421	1.571	2.773	2.033	2.853
KIADÁSOK:							
1. Személyi jellegű (bér és jár.) (adó és járulékok tart.)	660	1.483	739	1.060	1.326	702	-
Onellenőrzési pótlék	107	-	-	-	-	-	-
2. Tűzoltó autók üzemelt. képes.	464	440	775	242	416	558	603
3. Fenntartási kiadások	364	255	270	276	372	128	155
4. Védőfelszerelés vásárlása	-	50	758	110	147	-	-
5. Egyéb kiadások	-	76	141	62	108	44	36
6. Felkészítési célú kiad.	1.008	275	952	-	252	272	1.225
7. Adományok rágok beállításához	-	-	-	-	-	13	-
KIADÁSOK ÖSSZESEN:	3.126	3.405	3.647	1.750	2.726	1.820	2.519
ZÁRÓ PÉNZKÉSZLET	944	1.533	307	128	17	213	547

A 2005. évi táblázatban szereplő adatokból látható, hogy a Polgármesteri Hivatal működésére 1 millió forint támogatást adott. A szponzori támogatás gyakorlatilag megszűnt, összesen ezer forint volt az előző évi 389.702 forinttal szemben.

Az egyéb bevételek között: Tagdíj bevétel: 35.000 forint, kamat, 785.- Ft, Apeh 1% 14.223 forint az előző évi 39.474 forint volt, ami a tavalyi

összegnél 25 ezer forinttal volt kevesebb.

A kiadások részletezése: a személyi jellegű kifizetés nem volt.

Az üzemanyag költségre 14.535 forintot költött az egyesület, a gépjárművek kötelező biztosítása 351.431 forint, az előző évi 252.186 forint volt. A tényszám is mutatja, hogy a tűzoltó gépjárművek 2005. évi biztosítása már nemcsak tört évre vonatkozott. Ez jó!

A gépjárművek vizsgáztatási és alkatrészpótlási költsége szinte az előző évi szinten alakult, 236.900 forint, az előző évi 251.997 forint volt.

A fenntartási költségek között a telefondíj 72.956 forint, az előző évi 109.569 forint volt, gázdíj 81.618 forint volt, ezt az összeget most nem lehet az előző évihez hasonlítani, mert akkor „csak” 8.888 forint került elszámolásra, ami részben a 2003. évi magasabb előleg miatti részszámlák és a ránk terhelt javítási költség részbeni kompenzálása miatt volt olyan alacsony.

Emlékeztetőül elmondjuk, hogy 2003. évben a rezszi költségeken belül az Egyesületre a villamosenergia-költséget területarányosan terhelték, ami méltánytalanul igazságtalan volt.

Felhalmozási kiadások 2005. évben: 1 db KO tartály vásárlás 200 ezer forintért,

1 db magasznyomású szivattyú 625.000 forint, gépjármű belsőtér kialakítása 900 ezer forint volt.

A felhalmozási lehetőségek részben a 800 ezer forintos pályázati pénzből, részben befektetett eszközfeladásból (létrás autó) származott.

Az egyéb költségek között szerepel postaköltség, 3.170 forint, nyomtatvány 33.349 forint bankköltség.

Az Ellenőrzőbizottság ismét javasolja, hogy váltsunk pénztárcát. Remélhetőleg méltányosabbak lesznek a bankköltségek az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezetnél. A bankköltség 2004. évben 27 ezer, 2003. évben 33.518 forintot tett ki.

II. KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁS:

2005. ÉVBEN NEM VOLT.

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

A Gyomaendrödi Mozgáskorlátozottak és Hadirokkantak Egyesülete május 27-én tartotta rendes évi közgyűlését, ahol a gazdasági beszámoló, a Közhasznúági Jelentés, a Felügyelő Bizottság, az Etikai és Fegyelmi Bizottság beszámolója után tisztújításra került sor. Elnöknek ismét Timárné Kozma Ágneszt választották a jelenlévők.

MÁCZ Istváné a Szent Adalbert-emlékérem - A Keresztény Értelmisségek Szövetsége (KÉSZ) az elmúlt év őszén döntött a Szent Adalbert érem odaítéléséről. A díjat a gyomai születésű Mácz István kapta, aki ez év május 13-án vette át az emlékérmét. Szerkesztőségünk a maga és olvasói nevében is szívből gratulál az írónak alkotó tevékenységéhez, és Isten áldását kérjük további munkásságához.

A Selyem úti óvoda június 2-án rendezte a már VII. OVI OLIMPIÁT a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola tornatermében. A rendezvény a korábbi évekhez hasonlóan sok kedves perccel szerezett és a felnőtteknek is jó szórakozást biztosított. Gyermek és felnőtt jól érezte magát.

Pillangók a Körös - parton címmel nyitotta meg Pataj Pál békéscsabai festőművész kiállítását Sass Ervin újságíró a Gyomai Vidovszky Béla Városi Képtárban. A művész kiállított képeiből, a nyugalom és a csend árad, élővé varázsolva a Körös-part hatását.

Az Európai Bizottság közzétett jelentése szerint az idén és jövőre is Magyarország marad az Európai Unió legnagyobb költségvetési hiányt produkáló tagállam.

„Duzzadó államadósság és költségvetési hiány, romló helyzetű államháztartás, növekvő kamatterher, magas szintű munkanélküliség jellemzik a magyar gazdaságot” - állapította meg a jelentés.

Ez év végéig még csaknem 331 milliárd forint fejlesztési hitelkerettel rendelkezik még az MFB, amit a mikro, kis- és középvállalkozások, valamint az önkormányzatok az ún. Sikeres Magyarországról hitelprogram keretében vehetnek igénybe. A bank több mint 50 féle beruházási célra ad kedvezményes hitelt, ami 2,5-6,8 százalék közötti kamatozású és hosszú lejáratú, azaz 7-20 éves lejáratú fejlesztési kölcsön. 42 hitelintézet közvetítésével az ország szinte minden pontján elérhető.

„Új Magyarország, szabadság és szolidaritás” címet viseli a kormányprogram. A szocialista-szabaddemokrata kormányprogramban nemigen lehet megtalálni a kampány ideje alatti ígéreteket. Energiaár-emeléssel és igen sok más megrázó meglepetéssel kezdett az új kormány. A kampány egyik legsúlyosabb félrevezetése a költségvetési hiányra vonatkozott, hiszen az ígért 4% -os hiánynak éppen a duplája várható, de csak akkor, ha a 350 milliárd forintos többletforrást még idén a megszorításokból, ár- és adóemelésekből, az elbocsátások „megtakarításaiból” beszédnek!

Az energiaár közeli 30%-os áremelését tovább fogja növelni - akár 55-60%-ra! - a januártól várható gázár kompenzációs tétel megvonása. Érdemes lesz eltenni az idei téli gázszámlákat, hogy aki jövő januárban nem hisz majd a szemének, össze tudja hasonlítani az idén sem alacsony értékkel...

SPORT

Június 2.
Gyomaendrőd SC - Tótkomlós:

2:2
Közepes iramú, változó sikerű mérkőzés volt.

Battonya - Gyoma FC:2:0
Megérdemelt győzelem. Itt úszott el Gyoma följebb jutása.

Június 10.
Kondoros - Gyomaendrőd SC:

1:0
A szerencsésebb csapat győzött.

Tótkomlós - Gyoma FC: 1:2
Fontos mérkőzés volt, újra megcsillant a följebb jutás reménye.

Június 17.
Méhkerék - Gyoma FC: 1:0

Erős küzdelem, a szerencsésebb

csapat győzött. Ebben a hazai pálya előnye is jelentős volt.

Szabadságújs - Gyomaendrőd SC:4:2

Jobbak voltak a hazaiak, győzelmük megérdemelt volt.

Befejeződött a megyei I. osztályú labdarúgó - bajnokság. A szurkolók jól szórakoztak. Idén Méhkerék lett az első a megyei I. osztályban: 22 9 3 74-27 75

Gyoma FC: a harmadik:
22 3 9 89-46 69

Gyomaendrőd VSE: a 15-dik
8 7 19 37-63 31

Mezőkovácsháza a sereghajtó,
18-dik 2 4 28 33-105 10

Munkácsy-képek Amerikából Békéscsabán!

Az Amerikában élő Pákh Imre magángyűjteményének Munkácsy kollekciója ma a világ legnagyobb magánkezelésben lévő Munkácsy-gyűjteménye, melyet eddig több mint félmillióan láthattak. A kiállítást július 13-a és szeptember 24-e között Békéscsabán is megcsodálhatják az érdeklődők. Pákh Imre gyűjteményéből 29 festményt láthat a magyar közönség, mielőtt visszazárlítják Amerikába. E kollekció mellett a kiállításon a Magyar Nemzeti Galléria, a Móra Ferenc Múzeum, valamint a Munkácsy Mihály Múzeum saját anyagának válogatása szerepel, s először itt láthatjuk Magyarországon az Arad megyei Múzeumból kölcsönzött festményeket is. Munkácsy Mihály 120 éve 1886-ban járt Amerikában, most pedig Amerikából érkezett képei szerepelnek Békéscsabán a Munkácsy Mihály Múzeumban.

Újabb több tízmillió forint értékben rendelt meg tanulmányokat a kancellária a Miniszterelnöki Hivatalban. Az egyik tanulmány a gyermekszegénység ellen összehangolt cselekvésről, a másik a világhírványok kezeléséről, a harmadik pedig a kreativitásnak a versenyképességben játszott szerepéről szól. A tanulmányok egyenként átlagban 7 millió forintba kerülnek.

XVI. Benedek pápa négy napos lengyelországi útja a 39 milliós lengyel népnek nagy lelki megerősítést, és legalább 3 millió embernek személyes emléket jelent. „Ne legyen soha félelem a szívetekben, maradjatok erősek a hitben!” - kérte a szentatya. A kereszténység védelmére szólította fel a hívőket Európában és az egész világban.

Új, korszerű bankfiókkal gazdagodott a megye. Békéscsabán a Szabadság tér 2. sz. alatt az MKB Bank nyitotta meg legújabb magyarországi fiókját. A bank már korábban azt a célt tűzte ki, hogy a kis- és középvállalkozási szektort, valamint természetesen a lakosságot szolgálja. Így lett a békéscsabai fiók a 61. az MKB vidéki hazai hálózatában.

Kedves vásárlóim!

Júliusi ajánlataim:

- Az áruházban megkezdődött a festék árú forgalmazását: zománccfestékek, olajfestékek, alapozók, rozsdagátlók, falfestékek, színezők, glett anyagok, csemeragasztók, ecsetek, stb.
- Futószőnyegek, középszőnyegek,
- Fürdőszobaszőnyegek, asztalterítők,
- Szúnyogháló, szúnyogirtók, szúnyogirtóasztók,
- Vegyszerek, műtrágyák, virágföldék, cserepek,
- Virágládák, drótkerítések, drótháló, Szegek, csavarok, kéziszerszámok,
- Gumszizmak, védőkesztyűk, munkaruha,
- Benzines és elektromos fűnyírók, sövényvágók,
- Bozótívágók, komposztálók, kukák, talicskák,
- Alumínium létrák

Várom kedves vásárlóimat!
Telefon: 386-274; 06-20 95 27 032

FARKAS MÁTÉ

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

In memoriam

Szülőföld: Bölcso, majd koporsó!
Sarkosillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

Kalmár Vincéné Uhrin Erzsébet 1921-2006

Endrődön született Uhrin Gáspár és Gyuricza Regina második gyermekeként. Heten voltak testvérek. Az édesapa, a család fő gazdálkodott, édesanyja a gyermekeket nevelte. Az Erseki Tanítóképzőben Kalocsán szerzett tanítói oklevelet - ahová páter Hunya Dániel rokona ajánlásával jutott be -, majd elvégezte a Szegedi Tanárképző Főiskolát 1954-ben. Fiatal tanárként a Szent Imre Pólgári iskolában kezdett tanítani, nagyon nagy örömmel, és lelkesedéssel. Sajnos az ötvenes évek kulaküldözése őt is utolérte, így hamarosan az akkori hatalom „büntetésből” tanjai iskolákba küldte.

Így tanított Hunyán a Pogány iskolában, a Község-sori iskolában, majd Endrődön az Ugari Általános Iskolában, a Csáki iskolában, és

az Öregszőlői Szent Imre Általános Iskolában.

Az 50-es évek végén házasságot kötött Kalmár Vincével. Házasságukból két leánygyermek született, Erzsébet (1960), és Ilona (1966). Endrődről elköltözött családjával, előbb Bucsára, majd Balatonkilitibe, ezeken a helyeken is tanárként dolgozott. Tanári pályafutásának emlékeit az endrődi volt tanítványok ma is szeretettel őrzik. Megszervezte Hunyán, az Öregszőlőben és az Ugari és Páskumi iskolákban is az ifjúsági színjátszó-köröket. Ezek az előadások máig szép emlékként élnek a volt tanítványok emlékezetében.

Aranydiplomáját 1994-ben, gyémánt diplomáját 2001-ben vehette át.

Életének utolsó éveit özvegyen, gyermekei körében töltötte. Szívesen járt el az Endrődiek Baráti Körének találkozóira, szerette a régiakkal való találkozásokat. Különösen örült volt tanítványaival való találkozásoknak.

Részlet egyik írásából: „Legszívesebben a tanyákra emlékszem. Az itt élő családok dolgoz, becsületes, tiszteletudó, gyermekszerezők voltak. Gyermekeiket rendszeresen járaták iskolába. Ezért szerettem őket, és ezért most is szívesen és hálásan emlékszem rájuk és tisztára meszelt, gyümölcsös, akácós házaikra.”

2006. május 1-jén a Budapesti Margit Kórházban fejezte be tartalmas, értékes életét.

Nyugodjon békében, emlékét tanítványai, barátai, ismerősei, az Endrődiek Baráti Körének tagjai szívükben őrzik.

Császárné Gyuricza Éva

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS KINCS AZ ÉLETED KÖZHASZNÚ ALAPÍTVÁNY 2005 évre vonatkozóan

I. SZÁMVITELI BESZÁMOLÓ (adatok ft-ban)

NYITÓ PÉNZKÉSZLET	77.408
Bevételek:	
1. Önkormányzati támogatás	40.000
2. Pályázat útján nyert pénzüsszeg	15.000
3. Adományok, szponzori támogatás	340.800
4. Kamatbevétel	4.368
5. APEH 1%	51.672
6. Banki kp felvétel	84.000
BEVÉTELEK ÖSSZESEN:	613.248

Kiadások:

1. Személyi jellegű	----
2. Anyagjellegű kirándulás, ünnepség, ajándék költségei	41.157
3. Tárgyi eszköz, fogyóeszköz vásárlás	232.883
4. Bankköltség	8.194
5. Banki kp felvétel	84.000
KIADÁSOK ÖSSZESEN:	390.394

ZÁRÓ PÉNZKÉSZLET:	222.854
Pénztárban:	262
Bankban:	222.592

Az adományok során szereplő összegből feltétlenül nevesíteni kell a jótékonyági koncert bevételét, ami az iskolák adományaként 103.300 forint, ezenkívül 13 magánzemély (202.000 Ft), valamint a rendezvények tombola bevételei (35.500 Ft) szerepelnek.

A fenti pénzügyi táblázat kiadási adataiból is nevesíteni illik, a tárgyi eszközvásárlás sorát, ami egy fényképezőgép (15 ezer), és egy hordozható fürdető lift (183 ezer) és kisebb értékű fogyóeszköz (34 ezer) vásárlás volt. Az eszközöket átadták a Gondozási Központnak. Az anyagjellegű soron a kirándulás, a Családi nappal és húsvéti ajándékozással kapcsolatos vásárlás szerepel, valamint a kirándulásokhoz kapcsolódó busz költsége.

II. KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁS 2004 évben: nem volt.

III. VAGYON FELHASZNÁLÁSSAL KAPCSOLATOS SZÁMADÁS:

Az Alapítvány vagyona PÉNZ formában testesül meg. Az alapítói vagyona 40.000 Ft, amit 2002-ben 5 természetes személy adományozott.

Az éves pénzügyi beszámoló kiadási adatai mind az Alapítvány célkitűzésének az alapítói akaratnak megfelelően a városban fogyatékkal élő, és a Gondozási Központtal valamilyen formában kötődő személyek ér-

dekében kerültek felhasználásra.

IV. CÉLSZERINTI JUTTATÁSOK:

Az önkormányzati pályázati pénz a VII. pontban megjelölt célokra használtuk fel.

V. KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI SZERV TŐL, ÁLLAMI PÉNZ-ALAPBÓL, HELYI ÖNKORMÁNYZATTÓL, KISEBBSÉGI ÖNKORMÁNYZATTÓL KAPOTT TÁMOGATÁS:

HELYI ÖNKORMÁNYZAT	40.000
ÖSSZESEN:	40.000

VI. AZ ALAPÍTVÁNY VEZETŐ TISZTSÉGVISELŐINEK NYÚJTOTT JUTTATÁSOK ÉRTÉKE, ILLETVE ÖSSZEGE:

Az Alapítvány kurátorai önkéntesen vállalták a feladatot, és munkájukért sem természetbeni, sem pénzbeni juttatásban nem részesülnek.

VII. KÖZHASZNÚ TEVÉKENYSÉGRŐL RÖVID TARTALMI BESZÁMOLÓ:

Az Alapítvány kurátorai az alapítók által megfogalmazott célok érdekében teszik dolgukat, amely ekképpen került megfogalmazásra:

A Gyomaendrődön fogyatékossgal élő emberek életminőségének javítása, szociális intézmény e témájú működéséhez való hozzájárulás, - az ott lévő gyermekek, felnőttek tanulási, játékos, foglalkoztatási feltételeinek javítása- és mindazon támogató szolgálatok kialakításának segítése, amely a fogyatékos személyek ellátásának integrációját a meglévő szociális, család-gyermekvédelmi hálózatba segíti, ezzel is elősegítve a közösségi programokban való részvétel lehetőségeit.

Az alapítók és kurátorok együttműködnek más civilszervezetekkel is a segítségre szoruló emberek érdekében.

Közös ünnepségek szervezésére is sor került, amikor a Templárius Alapítvány igen nagy értékű karácsonyi csomagokkal kedveskedett. Továbbá a helyi általános iskolák és az Ultrahang Egyesület által szervezett jótékonyági koncert szervezésében és lebonyolításában is részt vettek a kurátorok.

Gyomaendrőd, 2006. március 23.

Dr. Jánosik Bertalanné
Kuratórium elnöke sk.

Császárné Gyuricza Éva
Alapító sk.

OKTATÁSÜGY ÉS NÉPTANÍTÓK A TANYÁKON ÉS KÜLTERÜLETEKEN A HÚSZAS ÉVEKTŐL A KÖRZETESÍTÉSEKIG - (Szakdolgozat - részlet)

A TSZ-ek és az iskolakörzetesítés összefüggései Endrőd külterületén

A TSZ-esítés a hatvanas évek elejére Endrődön is szinte teljessé vált. A földeket betagoztatták, a tanyák körül mindössze 1200 négyszögöl területet hagyva meg. A kulának minősített 25-30 holdas középparasztok egy része – 50 holdnál többje csak három gazdának volt Endrődön – az iparba menekült, földjét „önként” felajánlotta, más része jobb híján maga is belépett.

Később ezekből lettek a legjobb brigádvezetők, középvezetők, hiszen a kubikosból, cselédből lett kisbirtokos, majd TSZ-tag nem rendelkezett önálló gazdálkodási tapasztalatokkal. Nem egyszer ezüstkalászos, aranykalászos gazdátanfolyamokon, vagy a gyomai gazdasági iskolában szereztek akkor modernnek számító ismereteket. Elnökök ekkor persze még nem lehettek, de a hetvenes évek TSZ-vezetői, agronómusai, főállattenyésztői, a „magyar csoda” megteremtői már javarészt az ő fiaik közül kerültek ki Endrődön is.

A tanyán lakás indoka, hogy a paraszt a földje közelében éljen, megszűnt, és lassan elnéptelenedett a tanyavilág. Legtovább a külterületi központok tartották magukat, Ugar, Öregszőlő és Nagylapos. A tanyai népesség először ide húzódott be. Itt az iskolák is tovább megmaradtak. Különösen Öregszőlő és Nagylapos volt előnyös helyzetben. Mindkettőt műült mellett fekszik, Nagylaposnak még vasútállomása is van, amit még az anyaközség sem mondhat el magáról. Ezen a két településrészen osztatlanról részben osztott oktatásra tértek át, s a pedagóguslétszámot megnövelve igyekeztek a szakrendszerű oktatás követelményeinek eleget tenni. Esti és levelező formában a középfokú tanítóképzés megszűnése után a felsőfokú végzettséget is megszerezték, Endrődön senkit sem kellett ennek hiánya miatt elbocsátani, s a későbbiekben igyekeztek valamilyen szakpáron képesítést szerezni az idősebbek is.

A legelőnyösebb helyzetben ilyen szempontból a nagylaposi iskola volt. Itt fiatalokkal is sikerült bővíteni a tantestületet. 1968-tól 1975-ig öt tanerős volt az iskola. 1968-ban a lebontott varjasi iskola anyagából az addigi kéttantermes iskolát négytantermésé bővítették, tanári szobával, szertárral, - Magam is ebbe az iskolába jártam. (Szerző) – Micsoda öröm volt az olajos padló után a parketta, a legnagyobb teremben felszerelt bordásfal, s a tanáriban elhelyezett televízió, amelyen az Iskola TV műsorát néztük! Az új termék építéskor magam is tisztítottam a bontott téglát, szüleim is ott segédkeztek a többi szülővel, s lám, megint fordult egyet a világ, s az új iskola utolsó nyolcadikos osztálya az öcsém osztálya volt 1975-ben. Elvitték a felső tagozatot, rá egy évre az alsót is. Szétszakították a családokat, s a piciket ötéves korban iskola-előkészítés címen bevitték a tanyai kollégiumba. Nem csoda, hogy fájt a szíve szeretett igazgatóknak, Márton Gábornak, amikor annyi reménnyel, odaadással fejlesztett iskoláját elsorvasztották, kollégáit sorra elhelyezték. Nem akart beköltözni a faluba.

- Nem megyek sehova! Itt maradok. Ha egy szál deszkán állva is, de itt maradok, úgy prédikálok a népnek! – mondogatta elkésredetten. Végül megígérték neki a kollégium igazgatói posztját, meggyőzték, hogy így tehet a legtöbbet a gondjaira bízott nebulók esélyegyenlőségéért. Az igazgatói székbe végül más került, a megyei oktatási osztály nem látott volna szívesen ott egy ilyen „rebellist”.

Az ugarai iskola már az 1969/70-es tanévben úgy elnéptelenedett, hogy be kellett zárni. Az iskola egykori tanítónője, Alt Jánosné Salamon Terézia az Endrődi füzetek 3. számában így emlékezett: „Tanítót is nevelt a tanya magának, többet is. ... Mikor végeztem, viszsakeríttem oda tanítani, ahunnan elindultam. De milyen a tanyai nép... Azok a szülők, akik

nálam sokkal öregebbek vótak, megmagáztak. ... Azok a szülők nagyon tiszteltetűdők vótak. Nagyon becsülték, igaz, én is őket. ... A legfőbb az vót, amikor az ugarai iskola megszűnt. Elkezdtek ugye, mondani, hogy megszűnik az iskola, úgyhogy sokan bekötöztek a faluba. Hatvanhatba meg is szűnt a felső tagozat, hatvankilencbe az alsó is. Én tanítottam akkor Ugaron az alsóba. Tudtam, ha tíz alá csökken a létszám, megszüntetik az iskolát. De még vót tíz gyerelem. Csakhogy abban az évben Fekécs Sáriakék bekötöztek Szarvasra, úgyhogy a két kislány kiiratkozott. Amikor kisérttem ki őket, a két kislány visszaintegtettem, én már tudtam, megszűnt örökre a tanyavilág. Be is zárták az iskolát, rá egy évre le is bontották. Alig bírták szétvenni, új épület vót. Nem mertem kimenni, mikor bontották, nem mertem még arra se nézni. Majd húsz év múlva mondom a fiamnak: - Kisfiam, menjünk ki, keressük meg az ugarai iskolát! - Kimentünk, meg is találtam az iskola helyét. Találtam egy cserepet az előszoba bordó kövezetéből, akkor találtam a szürkéből is. Nagyon szép, 35-40 éves épület vót, tágas, száraz tanteremmel, tizennégy ablakkal, az előszoba mozaikkal kirakva. Mind a két követ hazahoztam, most is őrzöm. Mer én vótam az utolsó ugarai tanító.”

Legtovább az öregszőlői ún. kisperesi iskola maradt meg. - Főút melletti, ma is sűrűn lakott kistelepülés ez. - Itt egészen 1980-ig működött az alsó tagozatból az első-második osztály. A felső tagozat 1975-ig működhetett a kondorosói úti iskolában, pedig már teljesen osztott rendszerben tanultak. Egykori tanítójuk, Pésó Béláné Irmuska néni ma is fáradhatatlan szervezője a kis település életének, ma is ott él egykori tanítványai körében.

Nem Makarenko regénye, de az ők és pályatársaik életsorsa az igazi „pedagógiai hősközltemény”.

BULA TERÉZ

FÖLDÜNK LEGNAGYOBB EMLŐSEINEK SEGÍTSÉGRE VAN SZÜKSÉGE!

A bálnák és a delfinek évezredekken keresztül óriási szerepet töltek be az észak-amerikai indiánok és az ausztrál bennszülöttek történelmében és mítoszaiban. A cetek a világ összes óceánjában megtalálhatóak. Titokzatos szépségükkel az élet sokszínűségét képviselik. A csodálatos delfinek: nagyon intelligens, fejlett szociális érzékkel rendelkező, csapatokban élő állatok. Saját nyelven kommunikálnak egymással. Különböző csattogó, csettintő hangokat hallatnak. Nyelvüket már sok tudós próbálta megfejteni.

Az emberekhez hasonlóan a delfinek is tüdővel lélegeznek. Pont emiatt kell bizonyos időközönként a víz felszínére jönniük, és levegőt venniük a fejük tetején található légzőnyíláson keresztül.

Nagyon gyors állatok, akár 90 km/órás sebességgel is úsznak. A delfinek úgy alszanak, hogy agyuk egyik felét kikapcsolják. A másik agyfélteke továbbra is éber marad,

hogy alvás közben is tudjanak lélegezni. Hangvisszaverődés útján tájékozódnak, bár térlátásuk is kiváló. Ultrahangokat bocsátanak ki, melyek visszaverődnek a különböző tárgyakról, élőlényekről. Az állat a víz kibocsátása és a visszhang visszaérkezése között eltelt időből meg tudja állapítani az objektum távolságát, és kiváló térhallása jóvoltából az irányát is.

Sajnos azonban óriási veszélybe kerültek a szennyezések és az illegális vadászat miatt.

1986-ban a környezetvédők nemzetközi tiltakozásának hatá-

sára betiltották a bálnák kereskedelmi célból (húsukért) történő mézslárlását. Abban az időben a vadászhajók szinte már teljesen kipusztították a bálnákat. A cetek lassú szaporodása – egy nőstény bálna két évente hoz világra egy utódot – miatt a populációk csak nagyon lassan térnek magukhoz a vadászat okozta pusztításból. Japán azonban nem hajlandó elfogadni a tiltást. Sőt kifejezetten törekedik arra, hogy a vadásztíllmat feloldják. Az elmúlt évek során is a tiltás ellenére több ezer bálnát mézslárltak le „tudományos kísérlet”

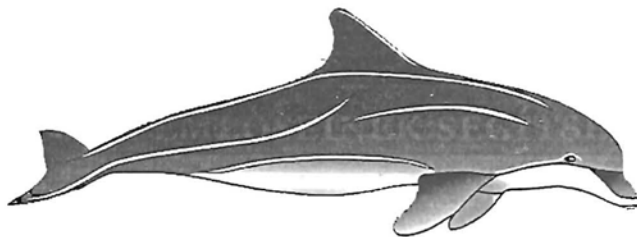
mögé bújva. A cetek húsa pedig a nemzetközi piacokon továbbra is étkezésre kapható. A japánok alig 1%-a fogyaszt bálnahúst, újabban kutyaeledelként is árulják a védett bálna húsát.

A Greenpeace hajója az Esperanza követi a bálnavadászatokat, a hajó aktivistái testi épségüket is kockára téve próbálják megakadályozni a mézslárlást.

Magyarország már tagja a Nemzetközi Bálnavadászati Tanácsnak - IWC-nek -, nagyon fontos, hogy idén is a bálnák védelmében szavazzanak a küldöttek. Magyar fontos, hogy hazánk a bálnavadászati tilalom fenntartásáért, a halálos szigonyok ellenében szavazzon!

Ha Japán és más bálnavadász nemzet korlátlanul gyilkolhatja a ceteket, néhány bálnafaj bizonyosan ki fog halni.

Közreadta:
Császárné Gyuricza Éva

Katolikus oldal

JÚLIUSI MISEREND

Endrőd

Plébános szabadsága alatt: vasárnap: 8-kor, és 19 órakor.
Hétköznap reggel fél 8-kor rózsafüzér.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

A nyári vakáció alatt nincs mise!

Hunya

Plébános szabadsága alatt: vasárnap: reggel 8-kor.
Kedden, csütörtökön, elsöpénteken és szombaton este 6-kor rózsafüzér.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 19 órakor,
hétfőn reggel 8-kor.
Szombaton 19 órakor vasárnap előesti mise.

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László plébános

Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de lelke kárt szenved?

Mt 16,26

JÚLIUSI ÜNNEPEK

2. vasárnap:	Évközi 13. vasárnap
3. hétfő:	Szent Tamás apostol
4. kedd:	Portugáliai Szent Erzsébet
5. szerda:	Zaccaria Szent Antal áldozópap
6. csütörtök:	Goretti Szent Mária szűz és vértanú
9. vasárnap:	Évközi 14. vasárnap
11. kedd:	Szent Benedek apát, Európa fővédőszentje
13. csütörtök:	Szent Henrik
14. péntek:	Lellisi Szent Kamill áldozópap
15. szombat:	Szent Bonaventura püspök és egyháztanító
16. vasárnap:	Évközi 15. vasárnap
17. hétfő:	Szent Zoerárd-András és Benedek remeték
18. kedd:	Szent Hedvig királynő
20. csütörtök:	Szent Apollinaris püspök és vértanú
21. péntek:	Brindisi Szent Lőrinc áldozópap és egyháztanító
22. szombat:	Szent Mária Magdolna
23. vasárnap:	Évközi 16. vasárnap
24. hétfő:	Árpád-házi Szent Kinga szűz
25. kedd:	Szent Jakab apostol
26. szerda:	Szent Joakim és Szent Anna, Szűz Mária szülei
27. csütörtök:	Szent Charbel Makhlouf áldozópap
29. szombat:	Szent Márta
30. vasárnap:	Évközi 17. vasárnap
31. hétfő:	Loyolai Szent Ignác áldozópap

A MAGYAR KATOLIKUS PÜSPÖKI KONFERENCIA NYILATKOZATA A MŰVI MEDDŐVÉ TÉTELÉRŐL

A családtervezési célú művi meddővé tétel már önmagában is súlyos erkölcsi agályokat vet fel. A keresztény meggyőződés szerint Isten saját képére és hasonlatosságára teremtette az embert, akinek méltósága megköveteli az élet, az egészség védelmét és tiszteletét.

A művi meddővé tétel magyar állami szabályozását illetően a közelmúltban változás állt be. Az Alkotmánybíróság 43/2005. (XI. 14.) határozatával 2006. június 30-i hatállyal megsemmisítette azt a korábbi rendelkezést, amely a családtervezési célú művi meddővé tételt csak a 35 évnel idősebb, vagy három vérszerinti gyermekkel rendelkező, cselekvőképes személyek részére tette lehetővé.

Az új helyzetre tekintettel kötelességünknek érezzük, hogy ismételten hangsúlyozzuk Egyházunk tanítását erről a kérdéstről.

A családtervezési célú művi meddővé tétel már önmagában is súlyos erkölcsi agályokat vet fel. A keresztény meggyőződés szerint Isten saját képére és hasonlatosságára teremtette az embert, akinek méltósága megköveteli az élet, az egészség védelmét és tiszteletét. Az embernek ugyanis éppen méltóságánál fogva nincs hatalma arra, hogy tetszése szerint művi meddővé tételt hajtson végre, mivel az emberi test tagjaival másként, mint azok természetes rendelte-

tésének megfelelő, nem rendelkezhet: azokat pusztán szabadságára hivatkozva el nem pusztíthatja, meg nem csonkíthatja, természetes működésükre alkalmatlanná nem teheti, kivéve, ha az egész test egészségéről másként nem lehet gondoskodni, vagy ha valaki önkéntes segítséget nem nyújt mások életének, egészségének megmentésére. Ezért szögezi le a Katolikus Egyház Katekizmusa: „a szigorúan gyógyító jellegű orvosi javallaton kívüli, közvetlenül szándékolt amputáció, csonkítás vagy sterilizáció ... ellenkezik az erkölcsi törvénnyel” (KEK 2297).

A művi meddővé tétel az esetek legnagyobb részében visszafordíthatatlan beavatkozás, amely maradandó egészségkárosodást eredményez. Ilyen beavatkozás kérése meggyőződésünk szerint nem szerves része az ember önrendelkezési jogának.

Erősen felhívjuk a fiatalok és az egészségügyben dolgozók figyelmét, hogy legyenek tudatában felelősségüknek. Mindannyian álljunk emberileg a családtervezés

problémáival küzdő fiatalok mellett. Soha ne érezzék úgy, hogy személyes gondjaikat ilyen káros és visszavonhatatlan döntéssel kell megoldaniuk. Egyben felhívjuk minden hívő katolikus és minden jóakarátú ember figyelmét, hogy „az életnek egyetlen területén sem helyettesítheti a polgári törvényt a lelkiismeret”.(1)

A Teremtő iránti hálával és tisztelettel becsüljük meg az emberi testet, hiszen Isten „választott bennünket magának, akinek örök tervében már ott voltunk, mielőtt megszülettünk volna, mert Ő alkotott minket, és nem mi magunkat. (Zsolt 99,3)” (2)

Magyar Katolikus Püspöki Konferencia
Budapest, 2006. június 7.

(1) Hittani Kongregáció, instr. Donum vitae, 1987. február 22., 3; II. János Pál, Evangelium vitae, Enciklika az emberi élet sérthetlenségéről, 1995. márc. 25., 71.

(2) Nolai Szent Paulinus, Ep. 3 ad Alypium, 1.

Életképek: (127. oldal)

1. a jövő programozója is lehet....
2. iskolai gyereknap
3. ballagás előtt búcsúznak a nyolcadikosok
4. tanévzáró „mit kaptam?”

Életképek a Szent Gellért Iskolából

NEMZETI IMAÉV

II. Rákóczi Ferenc imái

Ima az ország keresztény megújulásáért

A Te kezében van szívünk Uram,
Gyűjtsd fel a lomhákat,
Vezesd vissza az eltévelyedetteket,
Világítsd meg a vakokat,
Lágyítsd meg hajthatatlanokat,
Bátorítsd meg a habozókat,
Tanítsd meg a tudatlanokat,
Gyarapítsd bennünk a hitet.
Gyűjtsd fel a kölcsönös szeretet lángját,
S újra és újra kérlek,
Add, hogy szereteted gyarapodjék,
Hogy ez az isteni láng
Emesse föl viszálykodásainkat!

Ima a hazáért nehéz időben

Úristen! Igazság kútfeje, kegyelem kimeríthetetlen forrása, ki parancsolataidról megfélemedezett népedet néhanapján a szolgaság jármával sújtod, hogy megtörvén gőgjét, amint a büntetésben igazságot adtál, a megbocsátásban újból kegyelmet nyújts neki: bevalljuk, Uram, őseink nyughatatlanágát, beismerjük mindennapi vétkeinket, amelyekkel ellened támadván, valóban megérdemeljük ostorodat.

Rászolgálunk, Uram, hogy nemzetünk dicsősége elenyésszék, s gyermekeink idegen nép járma alatt görnyedjenek. Méltók vagyunk, hogy magvunk szakadván, eredetünk emlékezete és nemzetünk neve feledésbe merüljön, mivel elhajoltunk tőled, Istenünktől és Urunktól.

Mindazáltal, ő Uram, tekintsd a nyomorúság ez örvényébe hullott népednek sóhaját, hallgasd meg a szegények, az özvegyek és árvák Hozzád felsíró jajkiáltását. Tekintsd a bűnhődésre kész ártatlanoknak kiontott vérét, s ne feledkezzél meg irgalmasságod cselekedeteiről, melyekkel hajdan oly kegyesen elárasztottad szolgaságban selymő választott népedet. És ha lelkünkben lángra lobbantanád felszabadulásunk vágyának tüzet, vezérelj cselekedeteinket, erősítsd meg karunkat, élesítsd fegyvereinket, hogy egyesült erővel szolgálhassunk kegyes akaratodnak.

Adj, Uram, azoknak, akiket vezéreinkül rendeltél, hivatásukban bölcsességet, balsorsban bátorságot, a szerencsében mérsékletet, hogy végzéseid útján haladjanak.

Te jelöld ki, Uram, táboraink határát, vedd körül irgalmasságod köntösvével, övd meg az ellenségnek cseleitől, s üzd el az almot a virrasztók szeméről, nehogy készületlenül találhassunk. A Te angyalod legyen örünk és vezetőnk a csatában, aki szétszórja a fegyverek golyóit, s amint Izraelt szárazon vitte át a tengeren, vezessen át bennünket is sértetlenül ellenségeink tömegén.

Add, végül, Urunk, legkedvesebb Atyánk, legkedvetlenebb néped kebelébe, rendelésed útjáról le ne térjünk, hanem igazságtételeid öreivé lévén, utunk nyugalomban és békességben vezessen Tehozzád, ki végtelen kegyelmednél fogva azt akartad, hogy kiszabaduljunk a szolgaságból és megváltassunk.

A mi Urunk, Jézus Krisztus által, ki a Szentháromságban veled él és uralkodik, mindörökkön-örökké. Amen.

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

SZENT HEDVIG

magyar hercegnő -
lengyel királynő

Ünnepe: Július 18.

Született: 1373 december
vége- 1374 február közepe kö-
zött, † Krakko, 1399. Július
17.

Szent Hedvig lengyel királynő, Nagy Lajos magyar és lengyel király, valamint Erzsébet boszniai hercegnő harmadik gyermeke volt. Négyéves korában eljegyezték Vilmos ausztriai herceggel, s ezért nevelkedni idegenbe került. Amikor Hedvig 6 éves lett, hazahozták Magyarországra, hogy itt készüljön fel a tényleges házasságra.

Atyja, Nagy Lajos, Vilmostal együtt a magyar trónra szánta, de a király halála után néneje, Mária kapta a magyar koronát, Hedviget pedig a lengyel trónra rendelték. Hedvig 1384 őszén érkezett Krakko, és október 15-én, védőszentjének, Sziléziai Szent Hedvignek ünnepén koronázta meg Bodzanta gniesznoi érsek. A lengyelek azonban, akik Hedviget királynőjüké választották, Vilmost nem akarták a trónon látni. Ezért amikor Jagello László követeket küldött, hogy megkérje Hedvig kezét, szívesen fogadták, meghallgatták kérését, főként, mert ígéretet tett arra, hogy vele együtt az egész litván nép megkeresztelkedik, és egyesül Lengyelországgal. Vilmos nem akart lemondani jegyeséről és a trónról, a lengyelek azonban másként döntöttek.

Hedvig, aki gyermekkorától kezdve nagyon hűséges volt a kegyelemhez, bár teste-lelke tiltakozott az új házasság ellen, mégis beleegyezését adta, mert Isten akaratát látta benne. László 1386. február 12-én érkezett Krakko, s három nap múlva testvéreivel és kíséretével együtt megkeresztelkedett. Február 18-án megtartották az esküvőt. Hedvig a Wawel katedrálisban a papság és Bodzanta érsek jelenlétében nyilvánosan visszavonta a gyermekkorában tett házassági ígéretét. VI. Orbán pápa, majd Bonifác a krakkói házasságkötést nyilvánította érvényesnek.

Külsejét tekintve elbűvölő szépségű asszony volt, de még inkább az volt életműve révén.

Imádság és tevékeny élet. Egyszerű és tiszta életvitele, veleszületett értelmessége és széleskörű műveltsége révén sok emlékezetes dolgot művelt rövid élete folyamán. Mindezekelőtt elérte azt, amit sem törvény, sem fegyver nem tudott elérni: a pogány Litvániát a kereszttséghez vezette. Mint Litvánia Istentől vezetett apostola gondoskodott megfelelő személyek kiműveléséről, kik értették a megkeresztelt nép nyelvét, lelkületét, adottságait és jellemét: Prágában, 1397-ben kollégiumot alapított litván teológusok számára.

Neki köszönhető a hittudományi kar megalapítása és az egyetem megújulása Krakko.

Meg kell emlékeznünk arra a tényre, hogy éppen Hedvig volt az is, aki felhívta Czestochowára a lengyel nép figyelmét, melynek kolostora őrizte 1383 óta a Szent Szűzet ábrázoló híres ikont. Kimagasló jelentőségű máriás zarándoklatok céljává tette a kolostort és kegyhelyet.

Hedvig szívén viselte a betegek, árvák, szegények, elcsúszott sorsát. Gyakran látogatta a kórházakat, és ápolta a betegeket. Egy csodálatos elbeszélés örökíti meg a mindenkitől elhagyott beteg történetét: sebck borították, iszonyúan büzlött, hogy senki sem merete megközelíteni. Hedvig ekkor levette köpenyét és a legnagyobb gondossággal ápolta. A szenvedő ember egyszerre ragyogó alakká válik, egyre élénkebb fényvel sugárzik, majd titokzatos módon eltűnik, és nem hagy maga után egyebet, csak a királynő által hasz-

nált kötszereket és pólyákat.

Egy másik alkalommal, Krakko, az Úr-napján tartott körmenetben a királynő a szentségtartó után haladt. Hirtelesen hangos kiáltás kelt a tömegben: egy kisfiú beleesett a folyóba. Hedvig a folyópartra sietett. Kihúzták a gyermeket, de az már halott volt. A kétségbeesett anya sírva borult az élettelen kisfiúra. Hedvig megszólította:

- Nyugodj meg! Isten irgalmas, és senkit sem hagy vigasztalás nélkül! Bizzál benne!

Felemelte a szerencsétlen asszonyt; köpenyét ráterítette a kisfiú holtestére:

- Pihenj az Úrban! - tette hozzá halkán.

Ekkor, a megdöbben tömeg szemeláttára, a köpeny felemelkedett, a gyermek teste megmozdult, és kezeit anyja felé nyújtotta. A föltámadt kisfiú idővel üstfoltos tanonc lett.

Hedvig életének utolsó éveit az anyaság reménye ragyogta be. 1399. június 22-én, vasárnap, a királynő egy koraszülött kislánynak adott életet.

Az újszülött hamarosan, július 13-án meghalt. A szomorú hírt el akarták titkolni az édesanya elől, sikertelenül. Ő maga jelezte, hogy mindent tud, és hogy nemsokára maga is csatlakozik az eltávozott gyermekhez. Egészségi állapota rohamosan romlott. Kérte a végső szentségeket, és 1399. július 17-én délben, huszonöt éves korában nemes lelke az égbe szállt. Végrendelétében minden pénzt, hétköznapi és díszruhát, minden értékes holmiját a szegények segélyezésére és a Krakko Egyetem megújítására hagyta.

Augusztus 15-én, Szűz Mária mennybevitelének ünnepén történt az ünnepélyes temetés. Hedviget azonban nem a királyi kriptába temették, hanem a székesegyház főoltára közelébe, mivel mindenki ideiglenesen tartotta a temetést, biztosra véve, hogy az egyház rövidesen oltárra emeli a csodálatos királynőt. A sírkőre a következőket vésték:

Itt nyugszik jó Hedvig, Lengyelhon csillaga,

Ki népe javáért szívét megtagadta.

Legyőzte önmagát, szerelmét feladta,

Szívét és mindenét szegényeknek adta.

Nem volt soha gögös; szelíd, mint a bárány,

Hirdesse emlékét ez a fehér márvány.

Elrabolt a halál, szegények vigasza,

Oh, szent királyasszony, mindannyiunk anyja.

Szószólónk a mennyben, vigaszunk, reményünk,

Könyörgő imáddal maradj mindig velünk.

A boldoggá avatás 1426-ban kezdődött el, II. János Pál pápa 1997-ben avatta szentté Krakko. Lengyelország és Litvánia patrónusa. Öltözete királynői ruha, fején korona. Siremléke fekvő alakban ábrázolja (Krakko, Wawel).

EMBERKÖZELBEN AZ OLVASÓ

Színész vagy színész...

Interjú Kiszely Zoltán színművésszel abból az alkalomból, hogy 2006. június 16-ikán nagysikerű előadói estet tartott az endrődi Kultúrházban

— Emlékszem, a családod nem nagyon örült a pályaválasztásodnak, féltettek. Érettségi után a Színművészeti Főiskola se támogatott ebben. De Te szelíden, mégis határozottan, mondhatni konokul mentél a magad útján a színészet felé. Honnan ez a konokság?

— Amióta az eszem tudom — vagy talán még korábban —, ezt akartam. Még nem is tudtam, hogy ez színészet, csak azt, hogy felmegy a függöny, szép verseket hallok, szép zenét. Én is ezt akartam csinálni. Azt hiszem, a szépségre fogott meg, megéreztem valamiféle varázst.. A szüleim mindig reménykedtek, hogy majd csak magával ragad egy tantárgy, és elfelejtem a színészetet. Voltak is elképzeléseim, pl. gyerekekkel foglalkozni, de valahol hátul ott volt bennem a színjátszás utáni vágy, és mint egy nagy dömpert, minden mást elnyomott. Nagyon erős érzés volt, egy esélyes: színész vagy színész. Azt gondoltam: meg kell próbálnom; derüljön ki. Nem tudom, mit hoz az élet, de ez az eddigi 14-15 év engem igazolt.

— Mostanra jegyez a Színházi lexikon, számon tart a megye színházi élete, szép sikereid vannak a szegedi színháznál, többször láttunk az Interoperettben, amely a Pesti Vigadóban működik. Milyen volt a legutolsó évad?

— Változatos, és ez nagyon jó volt. Négy darabban játszottam. A Hegedűs a háztetőn-ben kezdtem próbálni szeptemberben; Mendel, a rabbi fia vagyok benne. Próbáltuk, majd előadtuk a Luxemburg grófját, - abban a táncoskomikus voltam-, azután a Szindbád c. zenés produkción dolgoztunk, ezt nagyon szerettem. Végül a Maria Callas életéről szóló darabot mutattuk be. Ez a négy munka tartott szeptembertől április végéig.

— Elégedett vagy a jelenlegi szerepeiddel?

— Mostanában inkább zenés darabokban foglalkoztatnak, ezért igazán örülnék egy tartalmas prózai szerepnek. Egy lpsen, egy Csehov vagy egy Molière figurának.

— Te tudtál arról, hogy jó hangod van?

— Nem. Az általános iskolában volt egy énekkar; ketten-hárman voltunk fiúk benne. Énekeltem, egyszer aztán szólt a tanár néni, hogy most már nem baj, ha nem járok, mert elkezdtem mutálni. A békéscsabai színházban a zenetanár kezdett foglalkozni a hangommal, azt mondta tenorális, szép hang, érdemes vele foglalkozni. Ezután jöttek a zenés szerepek egymás után.

— Izgulsz a fellépésekkor?

— Mindig. Akkor oldódom, amikor megérezem, hogy a közönség egy hullámhosszon van velem. Agárdy Gábortól hallottam, hogy minél idősebb az ember, annál nagyobb a felelősségérzete, éppen ezért egyre inkább görcsbe rándul a gyomra. Akinek fontos valami, az izgul is érte. Ezen a legutóbbi endrődi előadáson is így volt, de azután megéreztem a közönség szeretetét. Pl. amikor az egyik vers előtt néhány másodpercet vártam, hallottam a várakozás csöndjét — ez nagyon doppingolja az embert.

— Egy figurában a saját elképzelésed valósul meg, vagy a rendezőé?

— Az a jó, ha egyforma az arány; a közös munka a jó.

— Mi a legjobb egy színházban — a próbák, az előadás, a taps?

— A játék. Minden nap érlelődik a figura. Én úgy gondolom, nem a premieren a legjobb az ember, hanem inkább úgy a tizedik előadás körül. A szegedi színházban sok a fiatal színész, jó a színház alaphangulata, barátaim is vannak köztük néhányan.

— Külföldi fellépések?

— Egy koprodukció keretében voltam Németországban, Svájcban, Ausztriában, Dániában, Hollandiában, Luxemburgban, Izraelben, Kínában.

— Szeretsz Szegeden élni?

— Nagyon. Közel lakunk a színházhoz: 3-4 perc gyalog. Amióta apuka vagyok, Zsófi, a lányom időben ébreszt. Együtt megreggelizünk és indul a nap. A próbák általában 10-2-ig tartanak. Délután kicsit együtt lehetek a családdal; elmegyünk valamerre. Este 6-ra már ismét bent kell lenni a színházban. Valamikor tanulnom is kellett — most, június 11-ikén államvizsgáztam a főiskolán, művelődésszervező szakon. Olvasgatni is szeretek, most azonban aludnék, rengeteget aludnék...

— Bizonyos vagyok benne, hogy a feleséged, Merényi Nicolette operaénekes nemcsak a magánéletben, de a színészi pályán is segít kiteljesedni.

— Csodálom a feleségem művészetét. Egy operaénekesnek nagyon fegyelmezetten kell élnie, a hang nagyon sérülékeny. Segítjük egymást. A háttér nagyon fontos mindkettőnknek. Biztonság, szeretet, nyugalom kell; bármi is történik, egy rossz nap után otthon az ember megnyugszik.

— Otthon nem szoktatok színházat játszani?

— Nem, elég a színházban. Otthon Zsófi a főszereplő, engem teljesen elbűvöl. Bár nem szeretném, ha a színház felé terelődne, annak ellenére már neki is van egy kis mikrofonja. Énekel bele, a végén pedig meghajol. Érdekes, annak idején nekem is csinált nagyapám egy kis mikrofont, én is nagyon szerettem...

— Hobbid?

— A színház... Ha van időm, rejtvényt fejtök, zenét hallgatok, előveszek egy versesköteget, vagy csak egyszerűen hallgatok a csendet — az is nagyon jó.

— Politika?

— Nem. Nem is értek hozzá. Szeretném

hinni, hogy azok, akik művelik, értenek!

— A június 16-iki rendezvény nagyon sikeres volt. Mint a régi szép időkben: tele volt a nagyterem. Annak külön örülünk, hogy ismét a funkciójának megfelelő programot ad szülőhelyünknek a Kultúrház. Reméljük, hamarosan újra visszaszokik a közönség is.

— Nagyon meghatódtam, hogy ilyen sokan eljöttek. Ahogy egyre több rég nem látott kedves arcot megláttam, úgy nőtt bennem az öröm, az ajándékozás öröme. Ettől több az ilyen személyes előadás akár a televíziónál, akár a filmnél. Nem személytelen a dolog. Hogy Endrődön voltam, ez az érzés hatványozódott, hiszen szinte mindenkit ismerek, és engem is ismernek Gyomán is, Endrődön is.

— Néhány, pontosan odaillo mondatoddal a nézőkből nagyon hamar közösséget teremtettél, szinte családias volt a hangulat. Olyan nyíltan, közvetlenül, szeretettel közelítesz mindenkihez, hogy a másik emberből is ugyanezt váltod ki.

— Én nem tudok más lenni, ilyen a természetem.

— Jössz máskor is?

— Szívesen, nagyon szívesen.

— Büszkék vagyunk Rád, Zoli, köszönjük az előadást, s — ha szabad — egy kicsit a magunkénak is érezzük a sikereidet, hiszen endrődi gyerek vagy — mint ahogy ez a műsor alatt elejtett néhány tájszavadból is kiderült —.

Isten áldjon! Művészi életpályához további sok sikert, a családi életedben boldogságot kívánunk.

Szilágyi Ferencné, Eszter néni

Endrőd néprajza

Rostovszki Sándor írta

Tisztelt Olvasó!

Endrőd kifogyhatatlan néprajzi hagyatékaik között mindig felcsillan egy-egy egyedi kulturális elem, tárgyi vagy szellemi vonatkozásban, mely csodálkozásra készteti a mai embert. A helyieket büszkeségre sarkallja „apáik” tudása és kifogyhatatlan leleményessége.

A paraszti gazdaságok elengedhetetlen kiszolgálói voltak a falusi kézműiparosok. A kovácsok, bognárok, csizmadiák, kötélgyártók – csak néhányat említek – termékei, melyek a paraszti gazdaságok eszközeit gyártották. Sok esetben a vidékre, sőt a falura jellemző formák honosodtak meg a kézműiparosok kezén. Ennek köszönhetően már messziről megismerték a vásárokon az endrődi csizmákat, a piacokon az endrődiek szépen faragott tulipános kocsijait.

A továbbiakban ismertetem egy endrődi tulipános kocsi megújulását, rekonstrukcióját, melyet a kis múzeumunk (Tájház) karolt fel és rögzítette a folyamatot a későbbi kutatás számára. Valamint a múzeumunk néprajzi gyűjteménye gazdagodott egy szépen felújított kocsival.

2004-ben tudomásomra jutott, hogy a Polányi utcában lakó Dinya Lajos őriz egy régi bevasalatlan löcsös kocsi komplett fa vázát. A kocsi favázának megtekintése után arra az elhatározásra jutottam, hogy itt a lehetőség egy endrődi tulipános kocsi felújítására, bevasalására, tulajdonképpen a kocsigyártás folyamatának rekonstrukciós kísérlet keretében történő felelevenítésére. Sajnos a szűkös anyagi kereteink nehézségeket okoztak, de az ügy iránti elhivatottság és a múzeumi anyag gyarapításá-

nak fontossága áthidalhatóvá tették ezeket a problémákat.

A kocsi története Dinya Lajos közlése alapján:

A tulipános kocsi favázat id. Dinya Lajos rendelte meg a szomszédban lakó Hanyecz Imre kocsigyártó mestertől. Hanyecz Imre elismert iparos volt a szakmában és rangot jelentett a tőle származó kocsi tulajdonlása. A megrendelés pontosabban úgy történt 1939-ben, hogy id. Dinya Lajos egy szekér fáért kapta fizetségként a bevasalatlan kocsivázat. Volt másik kocsi a Dinya gazdaságban így ezt egyelőre felrakták a padlásra, majd jó lesz, ha a másik tönkre megy. Időközben „kitört a kommunizmus” a lovakat, kocsikat, stb. be kellett adni a közösbe, a Tsz-be. A bevasalatlan kocsi a padláson elkerülte a „Tsz sorsot” és több mint hatvan évig porosodott a padláson, később a göréba felkötvé.

2005-ben megvásárolta múzeumunk a favázat és rábeszéltem Endrőd utolsó kovácsát, Szmola Bélát, hogy vasalja be a kocsit. A munkát - kicsit nosztalgizva a fiatal kort idéző szekér és kocsivasalások emlékében - elvállalta és hamarosan hozzáfogott az egy embernek több hónapig tartó munkába. 2006. év tavaszára már bevasalva álltak az alkatrészek Béla bácsi műhelyében. A következő munkafolyamat a kocsi festése volt. A

Löcsös kocsi ráfhúzás

festést régen kocsi festők és hintó fényezők készítették, ilyen szakembert találni sajnos megoldhatatlan feladatnak bizonyult. A bajból barátom és volt munkatársam Somogyi József segített ki. Ő ugyanis olyan festő-mázoló iparos volt, aki még fiatal korában a mesterével hintókat is festett és fényezett. A festés után a kocsit összeállítottuk és csodálatos (és kicsit meghatódva) álltunk előtte meghajolva a kézműipar ezen belül a kocsigyártók, kovácsok, kocsifestők nagyszerű munkája előtt.

A próbaút a Gyomaendrődi Múzeumi Napok (2006. április 28-29.) második napján lovas felvonulás keretében zajlott le. A hajtó Szerető Lajos volt, kinek két szép lóva ügyesen húzta a megújult tulipános kocsit.

Ezúton is szeretném megköszönni az odaadó segítséget mindenkinek, aki hozzájárult ahhoz, hogy ez a szép löcsös kocsi megmaradt és megújult. Külön köszönet Dinya Lajosnak, amiért megőrizte a favázat, Szmola Béla kovácsnak a gyönyörű vasalásért, Somogyi Józsefnek a szép cifrázásért, Szerető Lajosnak a hajtásért és természetesen minden anonim segítőnek.

Lovasfelvonuláson az új kocsi

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Részletek a Gyomai Református Egyház 18-19. századi néprajzi, helytörténeti értékű adataiból - VII. rész

Mielőtt folytatnám a gyomai református templom építése, időnkénti javítása, felújítása körüli munkálatokról talált feljegyzéseket, tisztelettel felhívom a figyelmét a kedves olvasóknak egy közelmúltban megjelent adatokban is igen gazdag könyvre; Szatmári Imre: Békés megye középkori templomai, Békéscsaba, 2005. a Békés Megyei Múzeumok Igazgatósága kiadásában. A rajzokkal, képekkel is bővelkedő /sőt térképekkel! könyvben több adatot találhatunk az endródi, gyomai / s határokon volt elpusztult helységek / középkori templomokról.

1792. esztendőben Bárdos István másfél holdnap alatti Mész keveréséért 9 Rhénusi forintokat (holdnap = hónap, rhénusi frt.= rajnai német forint).

4 mázsa vasért Tótoknak fizettem 32 rh. frt.-ot.(ti. felvidéki tót szekeresek hozták le a „szögvasat”, másképpen rúdvasat.) Bukovszky Téglá égető májszternek (mesternek) elő pénzben fizettem 35 rh. ft.-ot. A Téglá égető Legényeknek két ízben fizettem 1892. May 5 és 12. én 21 rh. frt.-ot. Oláh Istvánnak egy csomó vesszőért 10 krajczárt. Vitkai Mihálynak a Gyulai Téglá égető Mesternek Kementzjének tapasztásáért 1 rh.frt.-ot. 206 szál Deszkaért Váradról á.102 db./15 krajtz. 104 db./16 krajtz. Öszvesen 53 rh.frt. 14 krajczár. A Szálakat faragóknak Nap-számba és élelmükre 3 rh. frt.18 krajcz. 100 Tojásért a Téglá Mesternek téglá égetéskor! // 24 krajcz. Egy Létz szeg fűrűért 3 krajcz. Téglát behordóknak Húrsra 56 krajcz., Téglá hordó sarogjáért 7 krajcz. Húrsra és borra a aTéglá Mesternek Presbytereknek d.v. (diversus vicibus=különböző helyeken), Téglá béradóknak, válogatóknak és Hordároknak 3 rh. frt. és 26 1/2 krajcztár, Asó, pontozásért Kováts Mesternek 12 kr. (hogya pontozás alatt mi értendő, megválaszoni nem tudom, talán egyfajta élezési módszer?).

1792. July. 16. Péter Czigánynak 120 kapots tsinálásáért 2 rh. frt. (hajdan előkelő mesterség volt „szegkovács” a cigány iparosok között, ők készítették a különböző méretű szegeket, ácskapcsokat, és egyéb épületvas eszközöket, vasalásokat, természetesen a helybéli mesterek „jövähagyásával”). Vintze Pálnak és Kúszegi Bálintnak faragásáért 30 kr.

1793. Sept. 3. Vándlik György Téglá Mesternek 26 rh. frt. 23 kr., 600 Létz Szegért Péter Czigánynak 1 rh. frt. 30 kr. Aradról 30 Szálát hozott Szerető István á. Rh.frt.1 és 30 kr. öszvesen 44 rh. frt. Úti költsége volt 29 kr.

1794. Április 29 Túron 1000 db Létz Szegért 2 rh.frt. 18 kr. Rójtj (Bihar vármegye) Oláhoknak 43 Szál deszkaír á.kr.17. öszv.12 rh.frt.11 kr. A' Téglá Vésőknek Kút és Szűrű tsinálásért 38 kr. A' Toronyhoz Cserpák (meregető edény) nyélnel való rúdákért 17 kr.

Diószegi Mihálynak formákért és Línéákért (vonalzók) 49 és fél kr. Téglá vetőknek újfent szűrű tsinálásír és Kútak ásásáír

22 kr. Diószegi Mihálynak a Toronyhoz megint faragásír 1 rh. frt. 30 kr. Két Kementze Téglá ki égetésire Ványárul vedvődött Szalma 35 rh. frt. 49 kr. Pósalaki Lakos (Szatmár vármegye) Varga Mihálynak 104 Köből mészír á. Kr.36. öszv. 62 rh.frt.24 kr.ismét felpénzt oda adtam vólt 30 rh.frt.és úti költségre, áldomásokra 3 rh. frt.24 kr. Kolibár Jánossal számot vetvén homi aprólékosságokért Létz szegekért, lapátokért 's egyéb effélékért 7 rh. frt. 58 és fél kr. Mursi Péternek a Toronyhoz 3 Mázsa vas feldolgozásáért 4 rh.frt.30 kr. Mikor Izsó János Uram ment vóltk Pósalakra a mészír adtam néki 13 rh.frt. A Téglá égető Kementzének fűtésire vettem Nádát Kádár Ferentztől 122 kive nádír á.2 kr. öszv.4 frt., Óri Pálnak 50 Kívér 1 frt.40 kr., Sári Sándornak téglá kirakásír 34 kr. A balai Csösznek sok szolgáltaír a' Szalma hordáskor 2 frt. 15 kr.

1806. Okt. Eklklésia számára vettem Váradonn 500 szál feNyő deszákat, számítván páriját 1 frt. 8 krajczárjával öszv.283 frt. 20 kr. bizonyítom Szilágyi János.

1806.juni.22. Termés Köveknek a Kő falba való bé foglalására három ágú 204 Kaptsoknak tsinálásáért Templom Kurátora Szántai Péter Uram Ökigyelme fizetett 40 rh. frt. 48 kr. bizonyítom Szombati István.

1806. Apr. 24. Szabó Márton és Dobó András Gyomai Lakosoktól téglá égetéshez Singfa (túzi fa) Kosarakat vettem 261 frt.-ért (tűzifa hordáshoz való fonott kosarak).

1806. May 19. Csetnek (Gömör vármegye Cstének) Szekeresektől egy mint Demko Márton, Kristóf János, Varga Mihály és Kozsuch Mátyás tól, Gyomai Birák Uraiméktől meg alkutt templomhoz való Vas áraban küldettévvén Kezemhez vettem és egészlen, tökéletesen kielégítettvén 1196 rh. frt.-okban Szonáth Ádám mk. (vagysis a nevezett szekeresek által leszállított vas árát csetneki bíró Szonáth Ádám átvette).Nádért fizetem Fűzes Gyarmatiaknak, Közözs Ladányiaknak, Szeghalmi Embereknek 2 frt. 17 kr.

1808. Okt. 5. Debretzeni Lakos PÜ. Kováts Gergély Bányam Uram a' Gyomai újonnan épült Templom Számára adott legyen Templom Kurátora Szántai Péter Uramnak 100 frt.-okat bizonyítom és P. Kováts József Gyomai Lakos.

1815. Febr. 3. A' Gyomai Eklklésia Téglijából vett 1000 darab Téglaért Templom Kurátora Szántai Péter Uramnak még az 1807 dik Esztendő Okt. 20-án fizettem Dinya Márton Endródi Lakos mk. 14 frt. A Gyomai Görög bötöstül vettem 1818. szept. 17. Két ásót frt. 2 és 48 kr., Két Kapát frt. 2 és 12 kr., Két Korsót frt. 2 és 9 kr. 1300 darab Létz Szegert frt. 15 és 36 kr. Egy Vas fazikat frt. 5 és 25 kr. 2 Lapátot 1 frt.

Cs. Szabó István

**Az ablak
teszi
a házat**

MŰANYAG AJTÓK,
ABLAKOK GYÁRTÁSA
EGYEDI MÉRETE IS.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

**EGYEDI
CIPŐGYÁRTÁS!**

34-től 48-as méretig
női és férfi alkalmi és utcai modellek.

DEFORMÁLT LÁBRA IS, igény szerint.

Természetes alapanyagokból,
Rövid határidőre készítjük a cipőket.

MÉRETFELVEVŐHELY: HUNGELL KFT
Gyomaendrőd, Fő út 140/2. Tel.: 06-30 283-42-60

folytatás a 122. oldalról **III. VAGYON FELHASZNÁLÁSSAL KAPCSOLATOS SZÁMADÁS**

Mint ahogy azt az előző fejezet számaiból hallani lehetett, illetve látni lehet, a számok egyértelműen bizonyítják, hogy az egyesület vezetése mind pénzügyi, mind az anyagi javaival a tőle elvárható gondossággal gazdálkodott.

A korábbi években megtorpant fejlesztés 2005. évben pénzforgás megteremtése miatt (eladás és pályázati pénz) realizálódhatott.

Az egyesület eszköz leltára, vagy rovacsa elkészült.

A Közgyűlésnek ezennel tisztelettel bejelentjük, hogy a Gyomaendrődi Önkéntes Tűzoltó Egyesület vagyonának értéke az elszámolt amortizáció után 2005. december 31-én nettó értékben:

5 millió 662 ezer forint.

IV. CÉL SZERINT JUTTATÁSOK

Egyesületünk sikeresen pályázott a Belügyminisztérium egyik pályázatán, 800 ezer forintot nyertünk.

V. KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI SZERV TŐL, ÁLLAMI PÉNZALAPBÓL, HELYI ÖNKORMÁNYZATTÓL, KISEBBSÉGI ÖNKORMÁNYZATTÓL KAPOTT TÁMOGATÁS:

A helyi önkormányzattól kapott támogatás összege: 1 millió forint volt.

Az előző évtől 100 ezer forinttal magasabb.

A folyamatosság miatt bemutatjuk az előző évek azonos tartalmú számaikat:

1997: 5,4 millió Ft, 1998: 3 mf, 1999: 1,6 mf, 2000: 0,9 mf, 2001: 1,1 mf, 2002: 0,3 mf, 2003: 1 mf, 2004: 0,9 mf, 2005: 1 mf.

A fenti számok jól mutatják, hogy az egyesület gazdálkodása, működése csak nagyon visszafogott lehet, fejlesztése kényszerű szünet után 2005-ben már volt.

VI. AZ EGYESÜLET VEZETŐ TISZTSÉGVISELŐINEK NYÚJTOTT JUTTATÁSOK ÉRTÉKE, ILLETVE ÖSSZEGE

A vezető tisztségviselők is önkéntesen a város lakosságának tűzvédelmi biztonságának megteremtésén dolgoznak.

Munkájukért sem pénzbéli, sem természetbeni juttatásban nem részesültek, sem most sem a korábbi években.

VII. KÖZHASZNÚ TEVÉKENYSÉGRŐL RÖVID TARTALMI BESZÁMOLÓ

A Gyomaendrődi Önkéntes Tűzoltó Egyesület kiemelten közhasznú szervezet, ami azt is jelenti, hogy

TÁRSADALMI KÖZÖS SZÜKSÉGLETEK KIELÉGÍTÉSE
céljából jött létre.

Olyan közhasznú feladatot lát el, amelyről törvény felhatalmazás alapján más jogszabály rendelkezés szerint, valamely állami szervnek vagy a helyi önkormányzatnak kell gondoskodnia. Tevékenységéről a gazdálkodásának legfontosabb adatairól a nyilvánosságnak is köteles beszámolni a helyi sajtó útján.

Az elmúlt 2005-dik évben a Gyomaendrődi Önkéntes Tűzoltó Egyesület:

1 alkalommal 4 fővel vonult ki káreseményehez, december 31-én. Műszaki mentésben december 23-án 3 fő vett részt. Belvíz és csatornatisztítást 11 fő végzett 110 órai társadalmi munkában, az augusztusi óriási esőzések során.

Tűzvédelmi bemutatót tartott 4 alkalommal, a Kis Bálint, Rózsashegyi Kálmán, Kner Gimnázium és a Bethlen Szakiskolában.

15 fő 640 óra szolgálatot biztosított az egyesület telephelyén.

Taglétszám: 42 fő, akikből 20 fő aktívan részt tud venni az egyesület műszaki vagy adminisztratív munkájában, és 18-20 fő azok létszáma, akik kiképzett tűzoltók. Ez az a létszám, akik riaszthatók tűz, vagy más katasztrófa esetén.

2005 év folyamán 2 alkalommal májusban és augusztusban végeztek tűzoltási gyakorlatot.

Az elnöki beszámolóban részletezett gondok még mindig megoldásra várnak.

Az EB. tavalyi beszámolójában is leírta, most is megteszi, hogy: Egyesületünk mind személyi, mind az anyagi és eszköz ellátottság, felkészültség vonatkozásban olyan fizikai és immateriális értékekkel rendelkezik, amit az elmúlt 80 év során részben elődeink a település mindenkori vezetésének aktív támogatásával, részben szponzoraink adományoztak, és pályázaton is jelentős támogatásokkal nyert, azzal a céllal, hogy a város és lakosainak tűz elleni biztonságát szolgálják.

Ez a számokba öltettségében ki nem fejezhető érték most éppen ránk van bízva, és a jelen vezetés és tagság kötelessége, hogy ezt megőrizzük, fejlesszük, és az utánunk jövőeknek tisztességgel átadjuk.

Tisztelt Közgyűlés!

A záró pénzkészlet, valamint a 2005. évi önkormányzati költségvetési támogatás összegét ismerve, valamint az energia- és üzemanyagárak idejei eddigi és tervezett alakulását ismerve, sajnos azt a megállapítást kell tennünk, hogy a működési költség fedezetünk idén sem javul, tekintve, hogy a költséggazdálkodás minden tartalékát a korábbi években már felderítettük és hasznosítottuk.

Az Ellenőrző Bizottság kötelessége, hogy a Vezetőségnek és a Közgyűlésnek is felhívja a figyelmét, hogy ezzel a jelen ismeretek alapján tervezhető pénzkészlettel, az egyesület működési költségeinek nincs meg a teljes fedezete, még a leggondosabb gazdálkodás mellett sem.

Ezért ahogy a korábbi években is meg kellett találni azt a megoldást, amely egyesületünk részbeni működését, és fennmaradását biztosította, lakosságunk biztonsága érdekében, úgy az idej, **2006 évre is ez a vezetés egyik legnagyobb feladata.**

Az egyesületünk idén 80 éves!

Elődeink azért hozták létre, és működtették folyamatosan ezt az egyesületet, hogy hasznára legyen az itt élőknek azáltal, hogy az élet és vagyoni biztonságunkat szolgálja.

Tisztelt Közgyűlés, az Ellenőrzőbizottság, a Közhasznúsági Jelentést a Törvény által előírt tartalommal készítette el.

Elkészült az egyszerűsített mérleg és eredmény-kimutatás, amelynek főbb számai: Befektetett eszközök: 5662 ezer forint, forgóeszközök: 1799 ezer forint, amelyből a készlet értéke: 1.252 ezer forint, és a pénzkészlet 547 ezer forint. Az egyesület saját tőkéje: 6.914 ezer forint, a mérleg eszköz és forrás főösszege: 7.461 ezer forint.

Az eredmény-kimutatás szerint a 2005. év összes bevétele 2.852 ezer forint volt, összes költsége 3.227 ezer forint, így a tárgyévi eredménye -375 ezer forint volt. Az első alkalom, amikor a kiadások és a költségek nem esnek egybe, tekintve, hogy a 2004. évben felleltározott eszközök után elkezdtek az amortizáció elszámolását.

2005 évben a tárgyi eszközök amortizációjaként 708 ezer forint került elszámolásra, ez az összeg nem pénzkiadás, de költség!

A tényleges pénzkiadásokhoz az eredménykimutatás során hozzá kell adni, az amortizáció összegét.

(a pénz kiadás 2.519 ezer forint volt, az amortizáció 708 ezer forint, a kettő összege: 3.227 ezer forint).

A mérleget, az eredménykimutatást, az elnöki beszámolót az EB ülésén megvitatta, és annak alapján a Közgyűlésnek

**A MÉRLEGET 7.461 EZER FORINT főösszegben,
Saját tőkét 6.914 ezer forint összegben**

**ELFOGADÁSRA javasolja,
1/2006. EB (V.29) Határozata alapján.**

JAKUS IMRE • CSÁSZÁRNÉ GYURICZA ÉVA • MRAUCSIK LAJOS
EB. TAG sk. EB. ELNÖK sk. EB. ELNÖK sk

Fénykép: endrődi önkéntes tűzoltók az 1940-es években

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

Szlovákiában győzött a szlovák baloldal az összesített előzetes eredmények alapján. A június 17-i előrehozott választások eredményeként az új Szlovák Parlamentnek 6 pártja lesz. A legtöbb szavazatot az ellenzéki Irány-Szociáldemokrácia nyerte el, 29,14%-kal. Második lett a Szlovák De-

mokratikus és Keresztény Unió Demokrata Párt 18,35%-kal, a harmadik lett az eddig parlamenten kívüli szélsőségesnek minősített Szlovák Nemzeti Párt, 11,73%-kal, A Magyar Koalíció Pártja lett a negyedik, 11,68%-kal, a Meciar vezette Néppárt a Demokratikus Szlovákiaért Mozgalom 8,8%-ot, a kereszténydemokrata 8,3%-ot kapott. A kormányfő még nem döntött, hogy kit bíz meg kormányalakításra. Bugár Béla nyilatkozatában elmondta, hogy „mindenáron nem kívánunk részt venni a kormányban”.

Feljelentik a szlovákiai Magyar Koalíciós Pártot, mert a parlamenti választások kampányában a plakátjaikon a magyar szöveg nagyobb betűvel volt nyomtatva, és előbb szerepelt, mint a szlovák nyelv. A szlovák választási kampányban mindennaposá vált a magyarellenes uszítás, már a szlovák értelmiségek egy csoportja fel is emelte a hangját a magyarellenség miatt.

Székelyföld önrendelkezéséről tartottak újabb gyűlést Gyergyóditróban. Az egykori agyagfalvi és az 1918. évi gyulafehérvári nemzetgyűlés mintájára. Határozatban fogalmazták meg a székelyföldi autonómiaigényét. A Székely Nemzeti Tanács hívta össze a nemzetgyűlést abban a reményben, hogy az ilyen formában kifejezésre juttatott közösségi akaratot nem hagyhatják majd figyelmen kívül a hazai és nemzetközi fórumok. Az RMDSZ nem értett egyet a nemzetgyűlés összehívásával, és nem is képviseltette magát, mert véleményük szerint ezeket a kérdéseket a parlamentben kell megoldani. A nemzetgyűlés határozata többek között arra is kitér, hogy Székelyföldön maradjon a helyi adók 90%-a, továbbá ne Bukarest diktálja hogy milyen és hány osztály induljon a ditrói iskolában, az ilyen jellegű döntések helyben születessenek.

SZORÍT...

Minden nap bővül Magyarországon a drasztikus megszorítások jegyzéke. Joggal érezhetik a koalíciós pártok (MSZP-SZDSZ) szavazói, hogy igencsak megvezették őket a kampány során, hiszen nem ezt ígérték. A miniszterelnök ugyan azt állítja: „Ő ezt ígérte... Hát nézzük át a jelenleg már bejelentett „Új egyensúly” megszorító program jelentősebb tételeit:

Idén 350 milliárd, 2007-ben újabb 1000 milliárd forint értékű kiadáscsökkentő és bevételnövelő intézkedéseket hajtanak végre az alábbi tételeket már közzétették:

- ☞ Augusztus 1-től 30%-os gázár-emelés,
- ☞ 14%-os lakossági, 10%-os nagyfogyasztói villamos-energia ár-emelés,
- ☞ gyógyszerár-emelés, gyógyszer-támogatások csökkentése,
- ☞ BKV-MÁV- és Volán jegyár-emelés,
- ☞ Szeptembertől az áfa 15%-os kulcsát 20%-ra emelik, így 5% ponttal dargul sok minden, pld. élelmiszer, jegyárak, stb,
- ☞ Jövedéki adó emelés a cigaretta, italárakat emeli,
- ☞ 2,5 %-kal emelkedik a munkavállalók járuléka (januártól újabb 1%-kal),
- ☞ 20 %-os kamat-és tőzsdei árfolyamnyereség-adó,
- ☞ természetbeni juttatások adója 44-ről 54%-ra emelkedik, adóköteles lesz a cégtelefon,
- ☞ októbertől 15-ről 35%-ra emelkedik az EVA kulcsa,
- ☞ munkavállalók egyéni egészségbiztosítási járulékanak mértéke szeptembertől 4%-ról 6%-ra, a munkavállalói járuléka pedig a jelenlegi 1%-ról 1,5%-ra emelkedik. Januártól az egyéni egészségbiztosítási járuléka 6%-ról 7%-ra nő.
- ☞ A nyugdíjas vállalkozók az eddigi 5%-os baleseti járuléka helyett egészségügyi hozzájárulást fizetnek, aminek mértéke idén

15%, 2007-ben 16% lesz.

Közalkalmazottakat érintő változások:

Bevezetik a teljesítményalapú bértáblát, eltörlik a 6 hónapos extra végkielégítési garanciát, alkalmatlanság miatt elbocsáthatók.

Önkormányzatok átszervezése: megyei önkormányzati rendszer helyett regionális önkormányzati rendszer, kötelező lesz a kistérségi társulás, 1000 fő alatti településeken nem lesz polgármesteri hivatal.

A miniszterelnök ezen intézkedéseket úgy minősítette, hogy „nem kell félni, nem fog fájni”, ezek csak kisebb kellemetlenségek...

Sajnos az őszi önkormányzati választások után jönnek csak az igazán húsbavágó intézkedések sorozata – mondta a Fidesz alelnöke, Pokorni Zoltán.

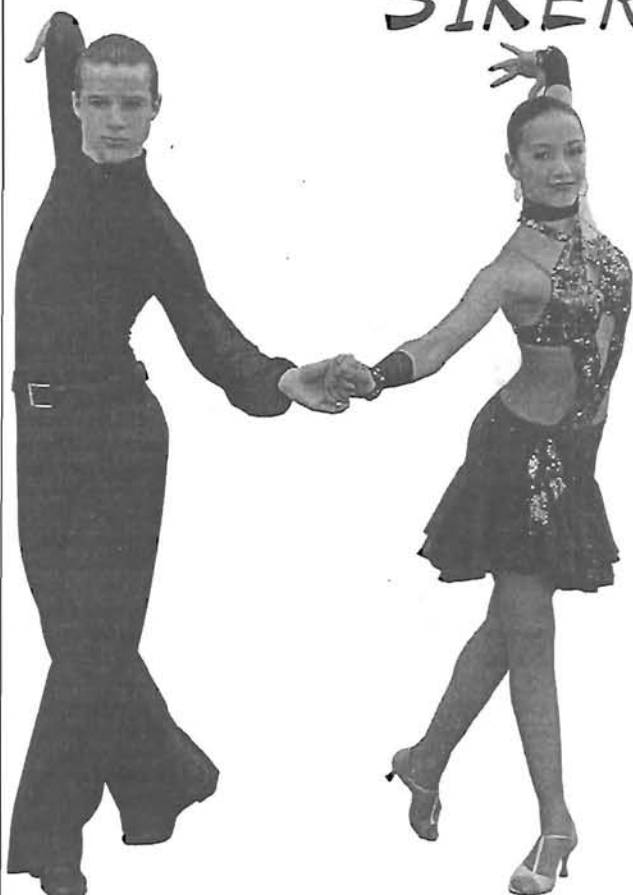
Úgy gondolom, hogy a lakosság és a vállalkozások, az önkormányzatok megsarcólása mind a nagytöke érdekeit szolgálja. Biztos vagyok benne, hogy sokan nem erre a programra gondoltak, amikor szavazatukkal a jelenlegi kormányt támogatták... (?)

Megdöbbenő, hogy nem örülnek az emelt bérnek, a szakmunkások jelentős létszáma, mert az elbocsátásoktól és az esetleges visszaminősítéstől jobban félnek. Július 1-től a szakmunkások minimálbérét kötelező megemelni. Ha a gyakorlati idő 2 évnél kevesebb, akkor a kötelező minimálbér 65.700 forint, ha 2 évnél több, akkor 68.700 forint. 2007. január elsejétől ugyanebben a kategóriában 72.100, illetve 75.400 forint lesz a szakmunkások kötelező minimálbére. Erre a jogszabályra, és a szakmunkásképzés alapos átgondolására, újra szervezésére már égetően szükség volt, ez a határozott véleményem, persze egy jogszabály annyit ér, amennyit betartanak belőle, sajnos a kiskapuk még mindig nyitva állnak... Vissza kell adni a szakmunka a szakmunkásképzés régi rangját, nagy szükség van rá!

Császárné Gyuricza Éva

RUMBA

SIKER

A Rumba Táncsport Egyesület szokásos évváró táncbemutatója idén is nagy közönségsikert aratott. A kicsik és nagyok azaz a kezdők és a már nemzetközi sikereket elért párosok gyönyörködtették az érdeklődőket a Katona József Művelődési Házban. A gyomaendrői táncsport egyesület egy párosa – Molnár Ádám és Paróczai Rebeka – július 8-án részt vesz Barcelónában a latin táncok világbajnokságán.

Evangélikus Oldal

Lelkészváltás a gyülekezetben

Kedves Olvasó!

A Gyomai Evangélikus Egyházközségbe júliustól új lelkész érkezik. Gáncs Péter püspök úr gyülekezetünkbe helyezte Domokos Jenő nagytiszteletű urat. Ez egyben azt is jelenti, hogy jómagam és feleségem Anikó búcsúzzunk egyházközségünkétől és Gyomaendrőd városától. Püspök úr rendelkezése szerint ettől a hónaptól a Szarvas Ótemplomi Evangélikus Egyházközségben folytatjuk szolgálatunkat. Köszönjük a gyomaendrődiek minden támogatását, és azt a sok imádságot, amelyekkel szolgálatainkban segítettek bennünket az itt töltött 4 év alatt. Mindig szeretettel gondolunk majd életünk ezen időszakára.

Horváth Z. Olivér

Búcsúzó lelkészpár (Horváth Anikó és Horváth Z. Olivér)

Az alábbi sorokban az érkező Domokos Jenő lelkéssel készült rövid interjú olvasható, melyben a gyülekezetünk felügyelője, Ratkay Dorottya kérte őt.

- *Ha jól tudom Erdélyi származású vagy, mikor kerültél Magyarországra?*

Igen, a Brassó melletti Négyfaluból származom, és gimnazista koromban kerültem Magyarországra. Az akkor újrainduló Békéscsabai Evangélikus Gimnáziumban érettségiztem 1997-ben.

- *A teológián milyen munkacsoportban vettél részt? (énekkar, börtönmisszió, stb...)*

Azt hiszem a teológiára nem jellemző a munkacsoportokba való csoportosodás, vagy a szakosodás. A teológián általában minden

teológusnak minden szakterületen ki kell próbálnia magát és a 6 év teológia elvégzése után van lehetőség szakosodásra is. Természetesen a teológiának van egy vegyeskara, ha ezt szakcsoportnak lehet nevezni, amelynek én is tagja voltam, sőt belekóstoltam a harsonázás rejtelmeibe is, ami mára hangszer hiányában sajnos abbamaradt.

- *Voltak külföldi egyetemi éveid?*

Egy évet töltöttem Németországban, de nem jártam egyetemre. Egy gyülekezetben és a gyülekezet ifjúsági házában tevékenykedtem. Felvettem a kapcsolatot az ottani börtönlelkéssel is, hisz a városban volt egy börtön, és alkalomadtán neki is segítettem szolgálatában.

- *A megyénkben, egy igazán nagy gyülekezetben, a békéscsabaiban töltötted gyakorlati idődet. Milyen tapasztalatot gyűjtöttél az egyház-megyénekről?*

A gyakorlati évvel és a gimnáziumi évekkal összesen 5 évet töltöttem Békéscsabán. Ez idő alatt, de főleg hatodéves koromban meg-

ismertem az egyházmegye lelkészeit és a lelkési munkaközösségi ülések kapcsán jártam a legtöbb gyülekezetben is.

- *Az igazi tapasztalás, szolgálat azonban Szarvason vette kezdetét...*

- *Az előző szolgálati helyeden vezető lelkész mellett dolgoztál, most azonban egyedül fogod vezetni a gyomai és a mezőtúri gyülekezetet is.*

- *Kihívás?*

Kondor Péter esperes úr segítségével és természetesen a Jó Isten segítségével fogom a gyülekezeteket pásztorolni. Tehát nem leszek egyedül, sőt én is remélem, hogy a gyülekezetek vezetősége segíteni fog nekem a gyülekezetek vezetésében. Természetesen minden új hely kihívás. Az különösen, hogy olyan gyülekezeti feladataim is lesznek, amelyeket Szarvason más végzett.

- *Milyen elképzelésekkel, tervekkel kezdted meg szolgálatodat?*

- *Milyen gyülekezeti alkalmak elindítását tervezed városunkban?*

A váltás túl gyors leforgású volt ahhoz, hogy elképzelésekről és nagy tervekről tudjak beszámolni. A tervem az, hogy folytatam azt a munkát, ami eddig folyt a gyülekezetekben. Amíg nem ismerem meg személyesen a gyülekezeteket és a két gyülekezet helyzetét butaság lenne saját elképzelésekre terveket szőni. Úgy gondolom a tervek mindig adott helyzetből kell kiindulni, hogy működőképesek legyenek. Éppen ezért új gyülekezeti alkalmak elindítását nem tervezem, hisz ha lehetőség lett volna rájuk nyilván elkészítő lelkésztársaim beindították volna azokat. Ezért arra törekszem, hogy a lelkészváltás zökkenőmentesen menjen végbe, ami a gyülekezeti alkalmakat illeti.

- *Hogyan gondold megszólítani a fiatalságot?*

Az ifjúság mindig is szívügyem volt, de az ő hatékony megszólításukhoz különösen is ismerni kell helyzetüket, ezért egyelőre marad az előbb vázolt koncepció.

- *Beszélg kicsit magadról is! Ha jól tudom egy szokatlan sport szerelmese is vagy...*

Nem szokatlan sport az, csak talán itt az alföldön. Erdélyben a hegymászást nem is neveztek sportnak, hanem azt mondtuk, hogy kirándulni megyünk. A sziklamászás viszont lehet, hogy egy kicsit szokatlan, vagy mai modern szóhasználattal „extrém”, de a hegymászáshoz ez is hozzátartozik. Sajnos földrajzilag egy kicsit távol kerültem a hegyektől, de megragadok minden alkalmat és lehetőséget a hegymászásra.

Gyülekezeti alkalmaink:

Istentisztelet:

Vasárnap 9 órai kezdettel a templomunkban.
(Minden hónap 2. vasárnapján úrvacsorai alkalommal.)

Gyülekezeti Bibliaóra és „Asztali beszélgetések” – Ifjúsági Bibliaóra:

Június 1-től, a nyári időszakban szünetelnek ezek az alkalmak.
Őszi újraindításuk szeptember 14-től várható.

Az idei nyáron ifjúsági tábor helyett a két évente megrendezésre kerülő **Szélrózsa** evangélikus ifjúsági találkozóra készülünk a fiatalokkal.

Időpont: **Július 19-23**, helyszín: **Szolnok**.

További információ a <http://www.szelrozsaatalalkozo.hu/> honlapon található.

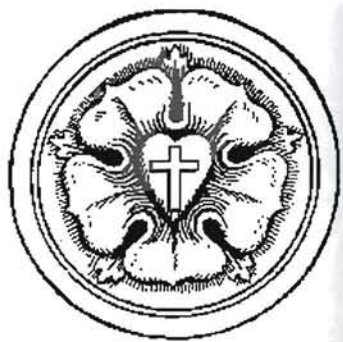
Szeretettel hívjuk minden fiatal, és magát fiatalnak érző testvérünket! Részvételi szándékát kérjük jelezze a hivatal telefonszámán!

Hivatali elérhetőség

Telefonon egyeztetett időpontban.
Telefonszám (hétköznap 9-17 óra között): 06 56/352-437

Lelkipásztori látogatást igénylő családoknak, testvéreinknek, készségi ajánljuk fel ezt a szolgálatot. Üzenet a lelkési hivatal telefonszámán hagyható.

Alkalmainkra minden Testvérünket és Érdeklődőt szeretettel várunk!

GYEREKEKNEK

Mesék, versek...

Iványi Mária:

Hopp, ide frissen

Hopp, ide frissen,
Kezem a kilincsen,
Széles kaput tárunk,
Szép mese vár.
Hopp, ide frissen,
Párod, ugye nincsen,
Leszek én, ha kéred,
Szép zene szól.

Iványi Mária:

Panni meg a tarka rét

Tarka réten száz virág
Szerte szórja illatát...
Panni félve lépeget,
Jobbra, balra nézeget...
Itt is virág! Ott is virág!
Itt margarét, ott szarkaláb!
Eltaposni jaj, be kár!
Tőlük olyan szép a nyár!

Jó kislány vagy! – szól a rét
S rábólint a margarét:
Aki minket így szeret,
Bizony az rossz nem lehet. –
S felé int a sok kis virág:
Lásd, e színes, tarka világ
Mind a tiéd! Téged vár.
Neked olyan szép a nyár.

Bukva Csilla:

Vakáció

Ritkán látott hű barátként
Újra megérkeztél,
Jöttöddel sok iskolásnak
Örömet szerezteél.

Szinte nincs is talán köztünk,
Aki nem számolta,
Mikor jössz el végre hozzá,
Vajon hány nap múlva?

Ezerféle ajándékkal
Kedveskedsz, mint szoktál,
Átnyújtasz minden örömet,
Amit a nyár kínál.

Rossz lesz tőled elbúcsúzni
Új tanév kezdetén,
De erre most ki is gondol?!
Jöjjön a pihenés!

SZENT IMRE IDŐSEK OTTHONA

Június 10-ére nagy szabású ünnepséget szerveztek Öregszőlőben. A program szerint a hagyományos paprikáskrumplifőző verseny mellett, főszerepet kapott az Iskola út ünnepélyes átadása (államtitkári részvétellel), az idősek számára 10 új férőhely és az otthon átépítésének ünnepélyes átadása, harangszentelés, emlékfá ültetés, gyermeknapi műsor, és végül tűzijáték. Sajnos az idő könyörtelenül közbeszólt... Reménytelenül esett egészen délutánig, az államtitkár (aki már akkora nem is ezt a címet viseli) sem jött el. A meghirdetett programból az ítéletidő ellenére megvalósult: az átadás, a 20 férőhelyessé bővített Szent Imre Idősek Otthonának ünnepélyes átadása, és délben a harangszentelés.

Az elszánt versenyzők megfőzték a sok finomságot, ami el is fogyott, de a délutáni és esti program elmaradt. Az átadási ünnepségen megtudhatta – aki még nem tudta –, hogy az Iskola út építéséhez nyert a város 50 millió forintot, az otthon bővítéshez nem nyert egy forintot sem. Tehát kizárólag saját erőből kellett a városnak megvalósítani az otthon szükséges bővítését. Sajnos egyre jobban előregedik a város, mert a fiatalok kénytelenek elmenni munkahely hiánya miatt, így egyre több idős ember marad egyedül, és számára és családja számára is fontos a biztonságos adó otthonokba való bekerülési lehetőség. Öregszőlőben 20 idős embernek biztosít átmeneti otthont a most átadott beruházás. A Képviselő-testület átérezve a városban lakók ez irányú szükségletét, az elmúlt években az idősek érdekében sokat tett.

Az otthon a Szent Imre Iskola helyén épült meg, szép gesztusnak minősítette Iványi László kanonok az otthont szentelő beszédében ezt a névválasztást, és Isten segítségét kérte a házra és lakóira.

Bukva Csilla ez alkalomra írt verse:

Szent Imre, mennyégből nézzél mireánk,
Oltalmad élvezze kibővült, kedves ház!

Áldd meg építőik veríték-cseppjeit,
Istenem, vaj' mennyit fáradt sok munkás itt!

Még tél volt, amikor csendben hozzáláttak,
S ami ma itt fogad, méltó rá csodálat.

Állhatatosságot adj itt dolgozóknak,
Támaszt nyújthassanak mindig a lakóknak.

Új harangunk messze elhallatszó hangja
Hirdesse: új élet köszöntött e tájra.

Ez a mai ünnep annak szép példája,
Mit tesz az akarat a jóért munkálva.

Fiatalokról fiataloknak

Fülöp Zsanett 8.b, Az év diákja

Iskolánkban jubileumi év volt, hiszen 5. alkalommal rendeztük meg a Kis Bálint Napokat, mely szép hagyománnyá vált, minden évben újabb hagyománnyal bővülve. A névfelvételt követően névadónknak emléktáblát állítottunk, majd címer, zászló, póló, újság készült. Az elmúlt évben emléktáblát avattunk a legalább 25 évet iskolánkban oktatók tiszteletére, ez évben pedig elkészült nyakkendőnk, és létrehoztuk a Kis Bálint-díjat, melyet évente egy dolgozó és egy diák kaphat meg. Az évfordulóra Fő úti épületünk szép dekorációt kapott, mely Giriczné Varga Erzsébet tanárnő munkáját dicséri.

Rendezvénysorozatunk hagyományai a Diákönkormányzat által 2005-ben alapított, Darvas Tibor pedagógusról elnevezett emlékversenyek, illetve ezek díjátadásai. A versmondó versenyt idén 66 tanulóval rendeztük, a mese- illetve versillustráció versenyre pedig közel 300 alkalommal neveztek a város általános iskoláiból. Új hagyományként alapítottuk a prózairó versenyt, ahová 45 mű érkezett.

2005-ben ugyancsak a Diákönkormányzat által alapított Leg-díjak átadására is a Kis Bálint Napokon kerül sor. Ezek: Az Év pedagógusa, diákja, szülője, nagyszülője, valamint a Legjobb közösség díj.

E tanévben június 12-14-ig tartottuk a Kis Bálint Napokat, melyre most is meghívtuk az öregdiákokat, nyugdíjas pedagógusokat, s a szülőket.

Az első napon „Iskolánk és lakóhelyünk értékei” címmel rendhagyó órákat tartottak a diákok, majd lakóhelyünk és környékének természeti értékeit fedezték fel. Az alsós diákok a 3. c osztály bábéledését tekintették meg, majd felfedezőútra indultak. A barangolásról dokumentumot, prospektust, feljegyzést készítettek, s ezekből kiállítást rendeztek. A tanulóink jártak a Kner Nyomdamúzeumban, az endrődi Tájházban, megismerték a Hősök úti hársfasor, illetve a gesztenyés történetét, kirándultak a Peresre.

A felsősök 18 téma közül választhattak a rendhagyóórákon. Íme néhány: Fedezzük fel Magyarországot!, Érdekeségek matematikából, Animációkészítés, Ismerd meg önmagad!, Műfajok az újságírásban, Fegyverek a II. világháborúban, Freizeit-szabadiidő, Games and Grossvords-Játékok és keresztretjévények, Csenedélt festése, A zene az kell!, És miért szép?, Sokoldalú

V. Kis Bálint Napok

genetika. Az órák után a felsősök feladata volt, hogy a Körös-parton található növényeket rajzoljanak, fotózzanak barangolásuk során. Munkáikból kiállítást rendeztek.

Június 13-án, a Kis Bálint Napok 2. napján, „Elődeink Nyomában” címmel a régi 2. Számú Általános Iskola hagyományát, az 1976-ban, a 6.a osztály által alapított Rákóczi-próbát eleveztük fel. A nap kezdeteként a Darvas Tibor illusztrációs verseny és iskolatörténeti kiállítást nyitottunk meg, majd a gyerekek megismerkedhettek a Rákóczi-kert és próba történetével. Ezután a kisdiákok Rákóczi-túrán vettek részt, a felsősök pedig Rákóczi-próbán bizonyíthaták tudásukat. Volt itt képfelismerés, totó, villámkérdések, ügyességi feladatok, rajzolás, csatakiállítás, rajzolás. A program befejezésekként minden osztály megtekintette a Hősök úti iskolában elhelyezett kopjafát, és a különféle kiállításokat, majd kézműves és sportfoglalkozás következett. A nap díjátadással zárult – Rákóczi-próbáért, a hulladékgyűjtésért, az Egészségnevelési programért, valamint a Környezetszépítésért.

Rendezvénysorozatunk június 14-én a Kis Bálint emlékműsorral zárult, melyet Borók Barbara, az ATV műsorszerkesztője, iskolánk egykori diákja vezetett.

Ezen a napon velünk ünnepeltek városunk vezetői, a képviselőtestület tagjai, velünk volt több nyugdíjas pedagógus és öregdiák, Kovács Sándor – névadónk leszármazottja, a Darvas család és dr. Szilágyi Ferenc nyelvész, irodalomtörténész, költő, író – Gyoma szülőte, iskolánk egykori diákja. A szép ünnepi műsor után Fülöp Istvánné igazgatónő majd Kovács Sándor névadó leszármazott szólt a jelenlévőkhez. Az iskola köszönetet mondott Hunya Alajos nyugdíjas pedagógusnak, az adományozott képekért, melyekből állandó kiállítás nyílt. Dr. Dávid Imre polgármester, Kovács Sándor leszármazott és Fülöp Istvánné igazgató megkoszorúzták a Kis Bálint emléktáblát, majd díjátadásra került sor.

A Kis Bálint Általános Iskola Gyermekéért Alapítványa által alapított Kis Bálint-díjat R. Nagy Tibor, az alapítvány kuratóriumának elnöke ismertette. A Kis Bálint-díjat Veres Antalné nyugdíjas pedagógus és Timár Bianka 8.a osztályos tanuló vehette át Kovács Sándortól. A díj egy arany pecsétgyűrű, iskolánk címerével gravírozva. A Darvas Tibor emlékversenyek díjait és a Leg-díjakat ismertette és átadta Kónya Márta és Hornokné Kereki Irén Diákönkormányzat patronáló pedagógusa. Különdíjat kapott Uhrinné Darvas Erzsébet tanárnőtől, Darvas Tibor leányától Molnár Anna 7.b osztályos tanuló.

Az év diákja Fülöp Zsanett 8.b osztályos tanuló lett, míg Az év pedagógusa címet Hornokné Lapatinszki Gizella kapta. A Legjobb közösség díjat a 8.b osztály vehette át.

Az emlékműsor befejezésekként a Rákóczi-kert és próba történetét Veres Antalné az alapítók osztályfőnöke ismertette, az ez évi Rákóczi-próba eredményét Kónya Márta hirdette ki. Az emlékműsor a Hősök úti iskolában folytatódott, ahol az 1976-ban, a Rákóczi úton létrehozott, s most áttelepített Rákóczi-kert avatására került sor. A kert 30 éve, II. Rákóczi Ferenc születésének 300. évfor-

Egykori és mai diákok hársfát ültetnek Rákóczi fejedelem tiszteletére

dulójára alapították, kopjafát állítottak, hársfát ültettek, üzenetet helyeztek el, és létrehozták a Rákóczi-próbát. Tíz év múlva az első mellé egy újabb üzenet került. A 30. évfordulóra a kertet áttelepítettük, az üzeneteket megismertük, a próbát megismerteltük.

Az újjáavató ünnepségen Balla Károlyné alapító ismertette a kertalapítás történetét, Kónya Márta pedig a kert további sorsáról szólt. Az üzeneteket tartalmazó palackok felnyitása után, a jelenlévők megismerhették az üzeneteket. Az alapítók üzenetét Fagyasné Aranyos Mária olvasta fel, Kónya Márta a 2. üzenetet, míg Bohák Renáta, a Diákönkormányzat elnöke a 3. mai üzenetet ismertette. Ezután urnában elhelyezve a földbe kerültek az üzenetek, melyet egy szép márvány emlékkövel fedtek be a régi kopjafa előtt. Két öregdiák, Timár Imre és Rosza Péter, egy mostani diák, Hornok Imre segítségével hársfát ültetett a kopjafa mögé, majd a jelenlévők 30 szál fehér szegfűt helyeztek el az emlékműnél. Mai és egykori diákok együtt énekeltek a Csínóm Palkó című kuruc dalt, majd a Rákóczi búcsúdala című verssel adóztak a fejedelemnek. Az alapítók nevében Veres Antalné mondott köszönetet a kert újjáavatásáért.

Az emlékműsor kiállítások megtekintésével, baráti beszélgetéssel ért véget a Hősök úti iskolaépület aulájában. Úgy érezzük, jól sikerült programjaink, méltóan emlékeztünk.

Köszönet minden résztvevőnek, segítőknek.

A Kis Bálint Általános Iskola nevében:
Kónya Márta

Diákok a Rákóczi-próba állomásain

Tróadalmi oldal

Szívbeli cimboráktól

Lázár Ervin hetvenedik születésnapjára

„Egyszer mindenki eltéved” – kezdi legszebb meséjét Lázár Ervin.

Egy kislány történetét beszéli el, egy kislányt, aki mindenkit szeretett. Szerette a patakat, aminek tükrében látta meglíbbenni fekete hajfonatát s vele a piros szalagokat, szerette az erdőt, az erdő fáit, az özeket, a kigyókat...

A mindent és mindenkit szerető gyermek(-ember) nyitottságával indult el egy reggel a világ felfedezésére, s úgy gondolta, e szeretet-áramkörben semmi baj nem lehet, semmi rossz nem történhet vele, hiszen őt is mindenki szereti.

Sok mindent nem ismert a világból... Nem látott még például Tigrist, Medvét és Rettenetes Háromkereű Pa-

kuk madarat, akinek láb helyett három kereke volt. De ezen a különleges napon mindhárommal találkozott.

A kislány kedvessége, melegsívűsége, nyíltsága hamar megtörte az állatok rideg, zárt magányát. A Tigrissel a hét hársfa alatt találkozott, a dombon, és sikerült elérnie, hogy hét év után az újra mosolyogjon, örömeiben bukfencezzen, s a lányka a hátára üljön.

A Medve, aki a Holdfényes Barlangban lakott, már kézen fogva vezette barlangjába, s mézzel kínálta. Az óriási termetű Pakuk madár a nagy eukaliptuszfan tanyázott. Háromszáz éve ült itt, és soha senkivel nem szerették meg egymást. Igaz, a lombok csöndjébe belesimulva, soha nem is törekedett erre. Csak rövid ideig morgott, hiszen a kislány őt is megszelídítette. A három vadállat szíve megnyílt, miután megtapasztalták, megtapasztalhatták a gyermek feltétel nélküli szeretetét.

Esteledett, így Brunellának már haza kellett indulnia. A madár elrepült vele az erdő széléig, s ott elbúcsúzott kis barátjától. Már látszódtak a házuk, és a patak sem volt messze, amikor egy „boríz” hang megállította. A vadász volt az, aki az esteli szürkületben nem jól látta a közeledő gyermeket, s le akarta löni. – „Nem is gondoltod te komolyan, látszik a szemedben, hogy jó ember vagy, és én a jó embereket szeretem, meg a jó embereket is szeretnek engem” – mondta Brunella a mindentudás biztonságával, s megszelídítette a torzborz vadászt is.

Elmondta, hogy kiket ismert meg felfedező útján, mesélt kedves, új barátairól, a helyekről, ahol járt. A vadász érdeklődve hallgatta a mit sem sejtő kislányt, mindent megtudott, amit csak akart. Élvtáruk után nem sokkal Brunella a patakhoz ért, s alighogy köszöntötte, eldőrdült az első lövés... majd még kettő... – „A Tigris – mondta a patak”, akít a Medve, s a Pakuk madár követett.

A kislány, rádöbbenve a valóságra, fájdalomában keserves sírásra fakadt, könnyei a patakba hulltak. „A víz zavaros lett a könnyeitől. – Most már sohasem láthatod magad bennem – mondta szomorúan a patak -, csak talán akkor, ha behunyod a szemed.”

E varázslatos mese 1973-ban jelent meg, az azóta is legismertebb könyvében, A hétfejű tündérben.

Lázár Ervin meseíróként vált népszerűvé, meséit gyermekek és felnőttek egyaránt szeretik. Írásait jellemzi a nyelvi játékoság, a humor, az abszurd és groteszk hangvétel. Novelláit is átlengeti a meseszerűség, így nehezen lehet eldönteni, hogy mesével vagy novellával van dolgunk. A Csillagmajor c. elbeszéléskötetében szülőföldjének, Alsó-Rácegrespusztának állít emléket. Itt is keverednek a mesés, csodás elemek a szülőföld (Rácpácegres) pontos, valóságghú megjelenítésével.

Lázár Ervin 70 éves. Tiszteletére jelent meg a Novella Könyvkiadó gondozásában a Szívbeli cimboráktól c. gyűjtemény. A szívbeli író- és képzőművész barátok pedig neves kortársak és pályatársak, mint Nagy Gáspár, Gyurkovics Tibor, Agh István, Csukás István, Szakonyi Károly, Tüskés Tibor, Bella István, Kiss Benedek...

Makovecz Imre, Kó Pál, Nagy András...

Tisztelgő írások, illusztrációk mellett fényképek, családi fotók teszik teljesebbé az írói portrét.

E kötetből válogatva, a nemrég elhunyt Bella István írásával köszöntjük mi is az íróit.

Polányi Éva

„Életem egyik nagy adománya, hogy 1968 őszétől 1969 tavaszáig fél évet együtt tölthettem Ervinnel Varsóban. ...A magyar és lengyel írószövetség ösztöndíjasaként az volt a dolgunk, hogy amennyire lehet, megtanuljunk lengyelül...

Ervin játékos kedve és írói mivolta az órákon is megmutatkozott. Az egyik nagy sikerű írásos házi feladatának például ez a szójáték lett a címe: Hrabina na drabine, azaz Királylány a létrán. A mesére már nem emlékszem, de a nagy tanköri sikerre igen, hiszen hogy kerül egy királylány a létrára? Égig érő lajtorja netán!

Akkor és azóta is nem egyszer tűnődtem, mi lehet a titka, hogy Ervinnek csak rajongói vannak. Aki személyesen ismeri, csak szeretettel, elragadtatással, vagy rajongással tud róla beszélni, gondolni rá. Ha a titkot nem is sikerült megfejtenem, talán egy kicsit közelebb jutottam hozzá. Ervin úgy tud mosolyogni, olyan derűvel, hogy nemcsak a szája, az arca, de egész valója mosolyog tetőtől talpig, a feje búbjától a lábujja hegyéig. És aki körülötte van mind úgy érzi, hogy ez a mosoly csak NEKI szól, csak az ÖVE. Azt hiszem, így történhetett, hogy amikor 1969 február-márciusában egy délután, kettő felé bekíváncsiskodtunk a Palace Kulturkörnyékén egy újdónatú, épp akkor nyitott étterembe, illetve annak emeleti presszójába, fél óra múlva már két lengyel egyetemista lány ült az asztalunknál. Úgy este hat felé már az egész presszó, sőt az étteremből is pár ember körülöttünk ült, állt, tolongott, és mindőjüket Ervin tartotta szóval, jöllehet nem is nagyon tudott lengyelül. Csak emberül. Azt viszont – tökéletesen. Aki ott volt, az mind megszólítva érezte magát Ervin által, és külön-külön mind azt hitte, hogy ami ott és akkor történt, az csak neki szólt.

Mesélhetnék még hasonló történeteket Pestről, Varsóból, sőt még Koreából is, ám hadd mondjak el egy olyat, aminek már az író Lázár Ervin a főhőse. Tíz-tizenöt éve történt. A Csikágó kel-lős közepén, a Nefelejcs és István - lánykori nevén Landler Jenő - utca sarkán álldogáltam trolira várva, amikor is egy népes cigány család kelt át az úttesten az István utca túlsó oldalára. Voltak vagy tizen, kicsik és nagyobbcskák, és anyjuk híján egy kövérkés, tömzsi, alacsony férfi irányította őket, feltehetően az apjuk, a papa. Rendben is ment minden, csak a legkisebb, egy három év körüli kisfiú bóklászgatott az út közepén a lassan meginduló forgalom felé. Akkor az addig a nagyobbakat terelgető férfi odaszólt neki: gyere ide Dömdödöm! Ha van hétköznapi halhatatlanság, akkor az ilyen lehet. El is határozta, hogy amint lehet elmondom Ervinnek a történetet, ám amikor megtörtént, bár láthatóan jól esett neki, csak ennyit mondott: „Pistikám, kösz szépen, hogy elmondtad, de nem jelent ez semmit”.

Ebben az egyben nincs igazsága. Nemcsak számtalan magyar és külföldi díja mond neki ellent, legutóbb épp a Prima Primissima-díj, és számtalan más nyelven megjelent műve is. Már a legelső könyve, A kisfiú és az oroszlánok szinte azonnal megjelent németül, és azóta Ervint Európa sok-sok nyelvére fordították. Most épp Svájcban készül írásából válogatás.

Kedves Ervin, vagy ahogy a lengyelek mondják, Kochnie Ervinku!

Isten Éltesse!

És ne hagyjon el soha Dömdödöm!

Bella István

(József Attila-díjas és Kossuth-díjas költő, műfordító)

Ízes Ízek

Július

Zöldleves

10 dkg sóskát apróra vágunk, megpároljuk, majd feleeresztjük 8 dl vízzel, és megsózzuk. Ha forr, beletesszünk 10 dkg zöldborsót, 10 dkg apróra vágott újkrumplit, karikára vágott újhagymát és puhára főzzük. Amikor kész, tejjel kikeverünk tojássárgáját és belekeverjük. Ekkor már nem forraljuk.

Seidl Ambrus

Forgalmazzuk a cipőipar számára a Keck Cég által gyártott különböző cipőipari ragasztókat, szerszám és talp lemosókat, kikészítőszerkeket.

T/fax: 06 66/386-896
06 30/9855-671
Gyomaendrőd Fő u 14.

Corvo bianco
Cipőipari Bt.

MAGÁNVÁMRÁKTÁR

Madizol

Gyomaendrőd, Fő út 45.
Tel/Fax: 66/386-578
Mobil: 30/9-950-197

METÁL STOP VAS-MŰSZAKI BOLT

Kerékpár forgalmazó
márkabolt és szerviz
Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák,
mosógépek, háztartási kisgépek

Szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
Villanyszerelési anyagok

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: 386-909

THERM U X
Építőipari Kft.

5500 Gyomaendrőd,
Ipartelep út 3.
(T/F: 66/386-614, 386-226)

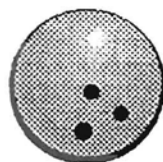
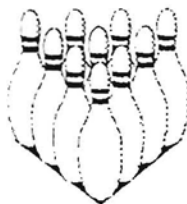
Tevékenységeinket piacépes áron kínáljuk

- Magas és mélyépítési munkák generál kivitelezése – tervezése
- Transzportbeton és betonacél értékesítés, előregyártás, szerelés
- Egyedi asztalos és lakatos termékek gyártása (nyílászárók, Interspan bútorok)
- Építőipari anyagkereskedés (Interspan bútorlap...)
- Építőipari gépek, segédeszközök bérbeadása (toronydaru, acélzsalu, keretes állvány, útpanel...)

A nyár folyamán is várják az **önkéntes véradókat**, Gyomán a Katona József Művelődési Házban július 10-én és július 17-én 8-12 óráig, Endrődön a Blaha úti Népházban augusztus 30-án 8-11 óra között. Az eddigi véradókon kívül a 18. életévet betöltött fiatalokat, sportolókat, szünetző diákokat is várják. A véradásra használt idő csupán 30 perc, de a rászorulónak maga az ÉLET!

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt áron lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja.

Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

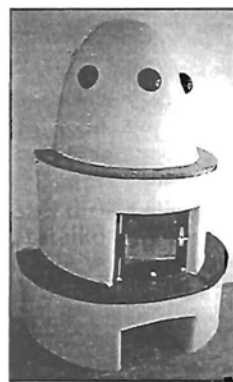
Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

NEUBORT KANDALLÓK!

Kemencék, cserépkályhák, kandallók, kerti sütők építését határidőre, kifogásmentesen minőségben vállalom! Megrendelés alapján egyedi kivitelben!

Neubort László kandallóépítő,
Gyomaendrőd, Fő út 52.

Telefon, fax: 06 66 283-492
Mobil sz.: 06 30 349-1655.

SZONDER

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

Özv. BOHRÁT IMRÉNÉ BÚZA VIKTÓRIA, aki Endrődön, majd Miskolcon élt, június 16-án hosszú betegség után 89 éves korában megtért Teremtőjéhez. Gyászolják: családja

Özv. BULA ISTVÁNNÉ TÍMÁR MARGIT június 22-én, hosszú szenvedés után, 93 éves korában az Örökkévalóság Honába költözött. Gyászolják: Lánya, rokonai, ismerősei.

KOVÁCS ENDRÉNÉ GYURICZA ETELKA volt endrödi lakos életének 98-dik évében Csepelen befejezte földi életét. Gyászolják: gyermekei, unokái, dédunokái és a rokonság.

SZILÁGYI IMRE PÉTER, aki Endrődön élt, 2006. május 28-án 73 éves korában váratlanul vissza adta lelkét teremtőjének. Gyászolják: leányai, és családjaik, és a rokonság.

Az endrödi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

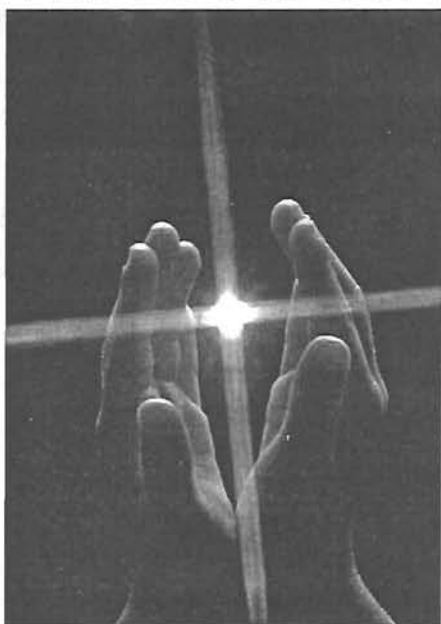
Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrödi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrödi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrödi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endröd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrödi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálózási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

*„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek;
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

Fényképalbum

Felső kép:

Csáki Iskola 1950-ből.

Osztályfőnök: Uhrin Erzsébet

Alsó kép:

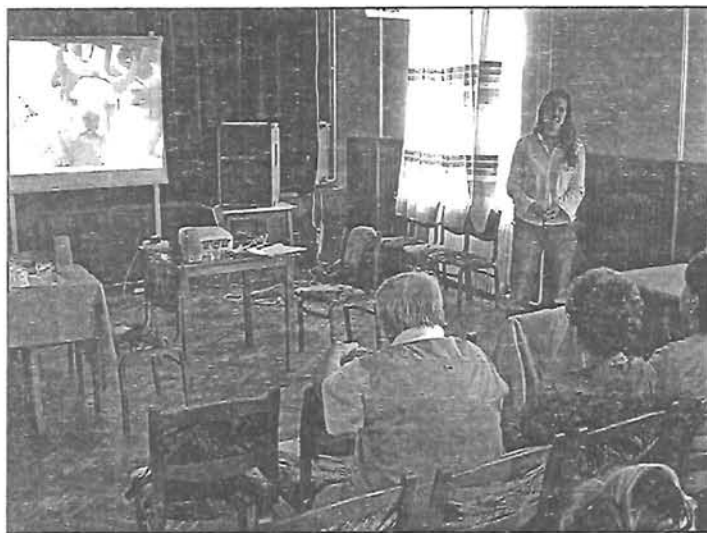
Elsőáldozók az endrödi templomkertben 1950-ben

GAZDAKALENDÁRIUM

Információ gazdálkodóknak

A GREENPEACE GYOMAENDRŐDÖN

Az Endrődi Gazdakör már több alkalommal hívott meg neves előadókat, akik nemcsak a szűken vett mezőgazdaság, hanem más területek fontos dolgairól is szóltak.

Május 25-én ismét nyílt gazdanap volt, ahol Nemes Noémi a Greenpeace kampányfelelőse tartott előadást a génmódosított élelmiszerekről.

A gazdálkodó ember, de a laikus polgár is hallott a genetikáról, a biológia tudományának egyik ágáról, mely az örökléssel és a származástannal foglalkozik. Tudjuk, hogy jó vetőmagot kell vetni ahhoz, hogy több legyen a termés. Fontos a minőségi apaállat használat, miszerint, ahogy gróf Széchenyi István írta „jót a jobbal” értette ezalatt, hogy a jó kancákat még nemesebb ménekkel kell fedeztetni. Napjaink divatos tudománya a genetikai. A hagyományos módszerek mellett, mint például a szelekció, a keresztezés újjak jelentek meg, ilyen a klónozás, a lombikbébi-program és ilyen a génmódosítás is.

Nemes Noémi előadásában először a Greenpeace-t mutatta be. Elmondta, hogy a nemzetközi szervezet a világ 39 országában tart fenn irodát, melyek együttműködve küzdenek a környezetszennyezés ellen. A Greenpeace csak magánszemélyektől fogad el adományt, így biztosítja függetlenségét.

Gazdatalálkozó Gyomaendrődön

2006. június 19-én a Bethlen Gábor Szaképző Iskola adott otthont a FAO „kukoricabogaras” programban résztvevő gazdák találkozó-jának.

Komáromi Judit a SZIE oktatója programfelelős a szaktanácsadásról és az AKG értékelé-

séről beszélt a kunmadarasi, orosházi, gyulai és gyomaendrődi gazdáknak.

Megfelel-e a magyar gazdálkodóknak nyújtott szaktanácsadási rendszer?

Milyen az EU más országaiban?

Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre keresték a választ a résztvevők.

Arra, hogy milyen Franciaországban, vála-

Mi is az a GMO?

Genetikailag Módosított Organizmusok (v. Szervezetek)

Bármely élőlény génjének átvitele bármely más élőlény génállományába.

(hagyományos nemesítéssel csak azonos fajba tartozó élőlényeket tudnak keresztezni)

pl. burgonyába csirkegént,
kukoricába skorpiógént

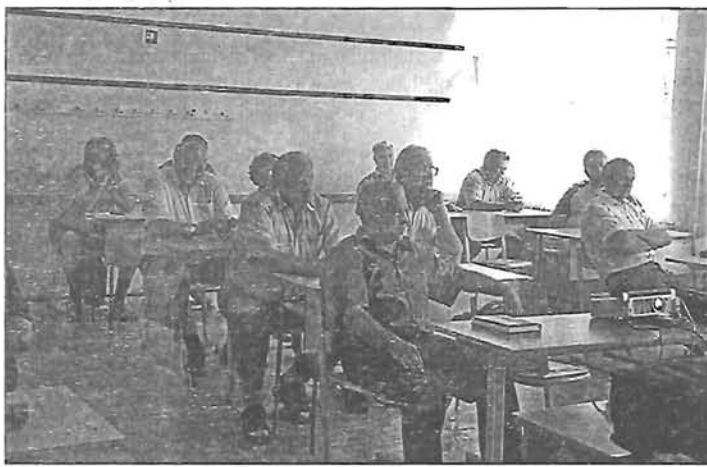
A világ 101 országában több mint két és fél millió ember támogatja pénzzel őket. Magyarországon 8 alkalmazott és számos szimpatizáns dolgozik a Greenpeace-nek. Az erőszakmentes szervezet demonstrációkkal, ismeretterjesztéssel és figyelemfelkeltéssel küzd Földünk megőrzéséért, hogy az magunknak és unokáinknak is élhető legyen. A hét fő terület, melyeket a Greenpeace zászlajára tűzött: az ATOM, a KLÍMA, az ENERGIA, a GÉNTÉCHNIKA, a TENGEREK, az ŐSERDŐK és a VEGYIANYAGOK.

Nemes Noémi a géntechnológia kampányfelelőseként beszélt a GMO-ról. A GMO magyarul genetikailag módosított organizmust, azaz szervezetet jelent. Génmódosítással elérhető, hogy idegen géneket juttassanak be más élőlények DNS-ébe megváltoztatva ezzel annak a fajnak a természetes tulajdonságát. A génmódosítás módszerével képesek bármely élőlény génjét bejuttatni egy másikba. Halgént a földieperbe vagy baktériumgént a kukoricába, hogy az a kukoricamoly ellen méreganyagot termeljen. Így lehet előállítani, olyan szóját, mely a totális gyomirtószernek ellenáll és még sok más szervezetet. A Greenpeace ellenzi a genetikailag módosított szervezetek kibocsátását a környezetbe. Véleményük szerint a géntechnológia még nem egy pontos, prezíz jól, kiismerhető módszer, azon kívül nem bizonyított az sem, hogy gazdaságosabb lenne a hagyományos növények termesztésénél. A génmódosított élelmiszerek fogyasztóinál különböző betegségek léptek fel. Nem megoldás a harmadik világ éhezési számára sem, hiszen jelenleg sem a termelés, hanem az elosztás az éhezés fő oka.

Várfi András

szolt az iskolában négyhetes szakmai gyakorlatot töltött két francia diák.

Davidovics László a Dél-Alföld Európai Unió Egyesület elnöke bemutatta a Deux-Sèvres megyéből érkezett főiskolai hallgatókat, akik szívesen válaszoltak a gazdák kérdéseire.

Várfi András
falugazdász

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület * Főszerkesztő: Császárné Gyuricza Éva
Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Damjanich u. 15. Tel., Fax: (66) 386-323, (06-30)2973-571 csaszar@bekesnet.hu *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Iványi László, Márton Gábor, Polányi Éva,

Szóczy Géza, Szonda István, Várfi András, Várfi Péter * Felelős kiadó: Vaszkó András *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: ivanyi@mail.szikszi.hu vagy ivanyi@theol.u-szeged.hu